

Kymenlaakson
pelastuslaitos
Kymenlaakson hyvinvointialue

Onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelma

2025

Kymenlaakson
pelastuslaitos
Kymenlaakson hyvinvointialue

Versio	Päivämäärä	Hyväksyjä	Muutos
1	4.2.2025	Pelastusjohtaja Juhani Carlson	

Sisällys

1. VALVONTASUUNNITELMA	1
1.1. Määritelmät.....	1
1.2. Valvontatoiminnan yleiset suunnitteluperusteet	3
1.2.1. Painopisteet.....	6
1.2.2. Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto	7
1.2.3. Onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden toteuttaminen häiriö- ja poikkeusoloissa.....	7
1.3. Säännöllinen valvonta	8
1.3.1. Asuinrakennukset.....	8
1.3.2. Erityiskohteet	14
1.3.3. Väestönsuojat.....	16
1.4. Valvonnan resurssit.....	17
1.5. Epäsäännöllinen valvonta	18
1.5.1. Tarkastus rakennushankkeen aikana.....	18
1.5.2. Ylimääräinen palotarkastus	19
1.5.3. Jälkipalotarkastus	19
1.5.4. Yleisötilaisuuksien valvonta	19
1.5.5. Valmiuden tarkastaminen suuronnettomuusvaarallisissa kohteissa	20
1.6. Muun lain nojalla pelastusviranomaiselle kuuluva valvonta.....	20
1.7. Valvontayhteistyö muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa	21
1.8. Palotarkastusten maksullisuus	23
1.8.1. Palotarkastamisen kustannuslaskenta	23
1.8.2. Taksaperiaatteet	24
1.9. Valvontatoiminnan kehittäminen	24
1.10. Mittarit	25
1.10.1. Suunniteltujen ja toteutuneiden tarkastuksien suhde.....	25
1.10.2. Alueen onnettomuusmäärien kehittyminen	26
1.10.3. Onnettomuuksien seurausten kehittyminen	27
1.10.4. Erheellisten paloilmoitusten määrä	28
LIITE 1 Erityiskohteen valvontakohderyhmät A1 - A6.....	30
LIITE 2 Esimerkkejä säännöllisen valvontavälin muuttamisperusteista.....	38
LIITE 3 Valvontamaksut	40

2. TURVALLISUUSVIESTINTÄSUUNNITELMA.....	42
2.1. Turvallisuusviestinnän tavoitteet ja tarkoitus	42
2.2. Turvallisuusviestintä Kymenlaakson pelastuslaitoksella.....	43
2.2.1. Ote palvelutasopäätöksestä 2024-2026	43
2.3. Resurssit	46
2.4. Perehdyttäminen.....	47
2.5. Kalusto ja materiaali.....	47
2.6. Turvallisuusviestinnän kohderyhmät ja tavoitteet.....	48
2.6.1. Vuosittaiset kampanjat	48
2.7. Turvallisuusviestinnässä kehitettäviä asioita 2025.....	50
2.8. Turvallisuusviestinnän vaikuttavuus.....	51
2.9. Ohjeelliset vuosikellot	1
2.9.1. Turvallisuusviestinnän ja viestinnän ohjeellinen vuosikello	1
2.9.2. Vuosikellon sisältö ja viestintä tarpeet	2
2.10. Hinnoittelu.....	3
Tapahtumaturvallisuus.....	4
Ilmoitus pelastuslaitoksen järjestämästä alkusammutusharjoituksesta	5

1. VALVONTASUUNNITELMA

1.1. Määritelmät

Nimike	Määritelmä
Asiakirjavalvonta	Pelastuslain 78§:n mukainen muu valvontatoimenpide, jossa valvontakohteesta toimitettujen dokumenttien perusteella arvioidaan pelastus- tai muussa laissa säädettyjen velvoitteiden tai toiminnan ehtojen toteutumista.
Asuinrakennusten paloturvallisuuden itsearviointi	Pelastusviranomaisen kehotuksesta suoritettava, pelastuslain 78§:n mukainen muu valvontatoimenpide, jossa kiinteistön omistaja tai haltija suorittaa paloturvallisuuden itsearvioinnin pelastuslaitoksen lähettämän materiaalin avulla. Itsearvioinnin avulla pyritään lisäämään tietoa asumisturvallisuudesta ja vaikuttamaan asenteisiin. Palautetun lomakkeen tietojen kirjauksen yhteydessä pelastuslaitos arvioi myös valvontatarpeen. Palotarkastuksia toimitetaan niihin kohteisiin, jotka eivät ole palauttaneet paloturvallisuuden itsearviolomaketta sekä pistokokeina itsearvioinnin palauttaneisiin kohteisiin.
Erityiskohde	Valvontaryhmään A1 - A6 kuuluva valvontakohde, joka ei ole asuinrakennus.
Etätarkastus	Valvonnan menetelmä, jossa voidaan hyödyntää mm. videoneuvottelua, asiakirjoja, puheluita tai valokuvia asian selvittämiseksi. Etätarkastuksesta on laadittu erillinen ohje.
Jälkipalotarkastus	Pelastusviranomaisen valvontatoimenpide, jolla valvotaan palotarkastuksella annetun korjausmääräyksen toteutuminen valvontakohteessa tai asiakirjavalvontana.
Pyydetty palotarkastus	Kts. ylimääräinen palotarkastus
Tarkastus	Muun lain kuin pelastuslain nojalla toimitettu pelastusviranomaisen valvontatoimenpide. Pelastusviranomaiselle voi kuulua valvontatehtäviä, jos muussa laissa niin säädetään. Menettelyssä noudatetaan hallintolakia ja asiasta annettua erityissääntelyä.

Tarkastus rakennushankkeen aikana	Hyvinvointialueen pelastusviranomainen voi tehdä rakennuskohteeseen tarkastuksen rakennushankkeen aikana, jos rakennusvalvontaviranomainen ja pelastusviranomainen arvioivat tarkastuksen tarpeelliseksi lupamääräysten, suunnitelmien tai rakentamista koskevien säännösten noudattamisen valvomiseksi. Pelastusviranomainen laatii tarkastuksesta kirjallisen lausunnon rakennusvalvontaviranomaiselle, joka voi ryhtyä lausunnon johdosta tarvittaviin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin toimenpiteisiin. Lausunto annetaan tiedoksi rakennushankkeeseen ryhtyvälle ja tarvittaessa muille asianosaisille.
Valvonnan hybridimalli	Valvonnan menetelmä, jossa yhdistetään etätarkastus sekä paikan päällä tehtävä tarkastus.
Valvontakohde	Rakennus, tila, alue tai muu fyysinen paikka, josta pelastusviranomaiseksi nimetty viranhaltija tekee havaintoja pelastus- tai muussa laissa säädettyjen velvollisuuksien tai toiminnalle asetettujen ehtojen toteutumisesta. Valvontakohde voi olla toiminnallinen kokonaisuus ja se voi muodostua useasta rakennuksesta tai yksittäinen sesonkiluonteinen myyntipiste (esim. ilotulitteet) sen mukaan kun laissa valvontatehtävistä ja asianosaisuudesta säädetään.
Yhdistetty tarkastus	Valvontatoimenpide, jossa samalla kertaa valvotaan sekä pelastuslain että vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain velvoitteiden toteutumista.
Yhteistarkastus	Valvontatoimenpide, johon osallistuu useamman eri hallinnonalan toimivaltaisia viranomaisia samaan aikaan.
Yleinen palotarkastus	Säännöllisin määrävälein toimitettava palotarkastus. Yleinen palotarkastus voidaan toimittaa myös etänä ja siihen voi liittyä asiakirjavalvontaa.
Yleisötilaisuuden palotarkastus	Pelastusviranomaisen toimittama valvontatoimenpide joka toimitetaan harkinnan perusteella yleisötapahtuman pelastussuunnitelman sekä riskinarvion perusteella.
Ylimääräinen palotarkastus	Harkinnan mukaan pelastusviranomaisen, toisen viranomaisen tai asiakkaan aloitteesta suoritettava palotarkastus.

1.2. Valvontatoiminnan yleiset suunnitteluperusteet

Pelastusviranomaisen toimittama onnettomuuksien ehkäisytyö perustuu mm. pelastuslakiin, pelastuslaitoksen palvelutasopäätökseen ja riskianalyyysiin sekä pelastustoimen valtakunnallisiin strategisiin tavoitteisiin. Pelastuslaissa säädetään, että valvonnan on perustuttava riskien arviointiin. Valvonnan tulee olla laadukasta, säännöllistä ja tehokasta. Valvontatoimintaa voidaan lähtökohdiltaan pitää laadukkaana, kun toiminnassa noudatetaan lakia, hyvää hallintoa sekä turvataan perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Valtioneuvosto vahvistaa joka neljäs vuosi valtakunnalliset strategiset tavoitteet pelastustoimen järjestämiselle. Tavoitteissa huomioidaan kansalliset, alueelliset ja paikalliset tarpeet pelastustoimelle sekä onnettomuusuhat. Tavoitteiden tarkoituksena on varmistaa pelastustoimen palvelujen järjestäminen laadukkaasti, yhdenmukaisesti ja kustannusvaikuttavasti. Kymenlaakson pelastuslaitos huomioi toiminnassaan valtakunnalliset strategiset tavoitteet sekä onnettomuuksien ehkäisytoimintaohjelman ”turvallinen ja onnettomuuksista vapaa arki 2025” vaikuttavuustavoitteet.

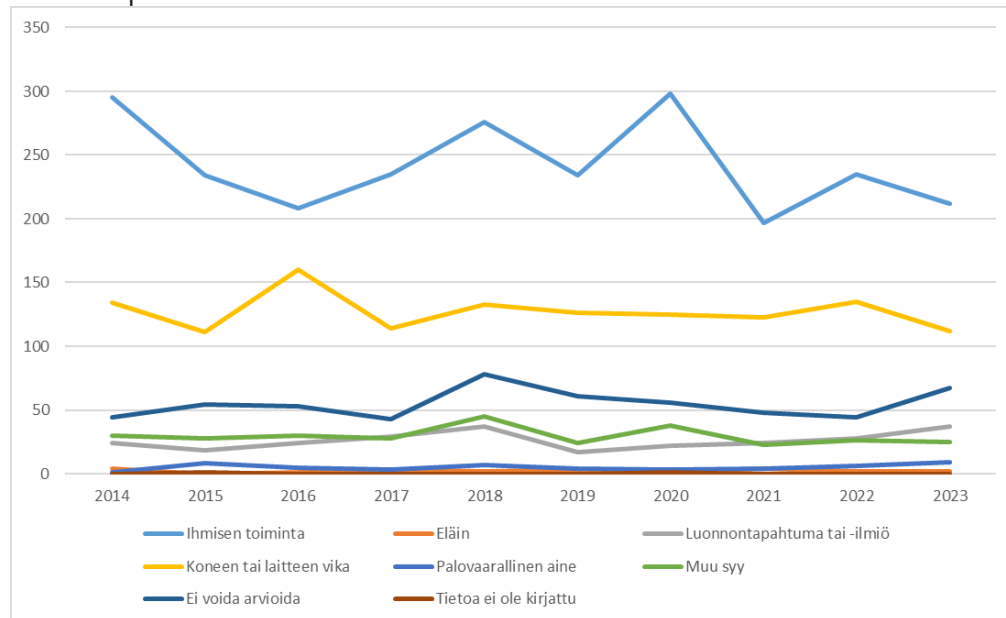
Pelastustoimen järjestämiselle asetetut tavoitteet näkyvät Kymenlaakson pelastuslaitoksen toiminnassa. Pelastuslaitos kehittää onnettomuuksien ehkäisyn henkilöstön osaamista säännöllisellä kouluttamisella. Lisäksi vuosittain pelastuslaitos varmistaa valvontasuunnitelman ajankohtaisuuden, jotta palvelut ovat järjestetty riskiperusteisesti, yhdenmukaisesti ja vaikuttavasti.

Onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelmassa on asetettu tavoitteeksi muun muassa ihmisten arjen toimintakyvyn vahvistuminen, lasten ja nuorten turvallisuuspääoman kasvaminen ja toimintakyvyltään rajoittuneiden henkilöiden palokuolemien vähentäminen. Tavoitteiden toimeenpano näkyvät turvallisuusviestinnän kehittämisellä ja kohdentamisella. Toimintakyvyltään rajoittuneiden henkilöiden palokuolemien ja tapaturmien vähentämiseen panostetaan erityisesti paloriskiasuntoihin liittyvän viranomaisyhteistyön kautta.

Pelastuslaissa on säädetty yleisistä sekä erikseen kiinteistön omistajille, haltioille sekä toiminnan harjoittajille kuuluvista velvoitteista, joiden toteutumista pelastuslaitoksen on alueellaan valvottava. Valvontatoiminnan tavoitteena on onnettomuuksien tehokas vähentäminen ja seurausten lieventäminen. Pelastuslaitoksen valvonta toteutetaan tekemällä palotarkastuksia sekä muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä, joita on toimialaa koskevan sääntelyn lisäksi lueteltu viranomaisen menettelyä ohjaavassa hallintolaissa. Palotarkastuksia ja muita pelastuslain valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä saa suorittaa alueen pelastusviranomainen. Pelastustoimen viranomaisille voi kuulua myös muita valvontatehtäviä, jos muussa laissa erikseen niin säädetään. Pelastuslain lisäksi pelastustoimen viranomaiselle on säädetty valvontatehtäviä vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa 390/2005.

Säännöllisten valvontatoimenpiteiden suunnittelussa käytetään Esa Kokin ja Jarkko Jäntin vuonna 2009 laatimaa valtakunnallista tilastoa, jossa on huomioitu rakennuksessa harjoitettava toiminta, onnettomuustiheys, tapahtuneet henkilövahingot sekä menetetty omaisuusarvo. Valtakunnallinen tilastollinen tarkastelu ei kuitenkaan tuota riittävän tarkkaa analyysiä Kymenlaakson alueen uhkista ja riskeistä, eikä suoranaisesti ihmisen toiminnasta aiheutuvia riskejä. Riskien arvioinnissa otetaan huomioon paikalliset olosuhteet, kuten esimerkiksi satamat ja suurteollisuus sekä ennen muuta ihmisen toiminta. Omatoimista varautumista on perustellusti syytä korostaa erityisesti suuronnettomuusvaaraa aiheuttavien teollisuuskohteiden konsultaatiovyöhykkeellä. Keskimääräistä valvontaväliä voidaan lyhentää tai pidentää tosiasiallisen uhkan tai riskinarvion sekä kohteessa harjoitetun toiminnan perusteella (liite 2).

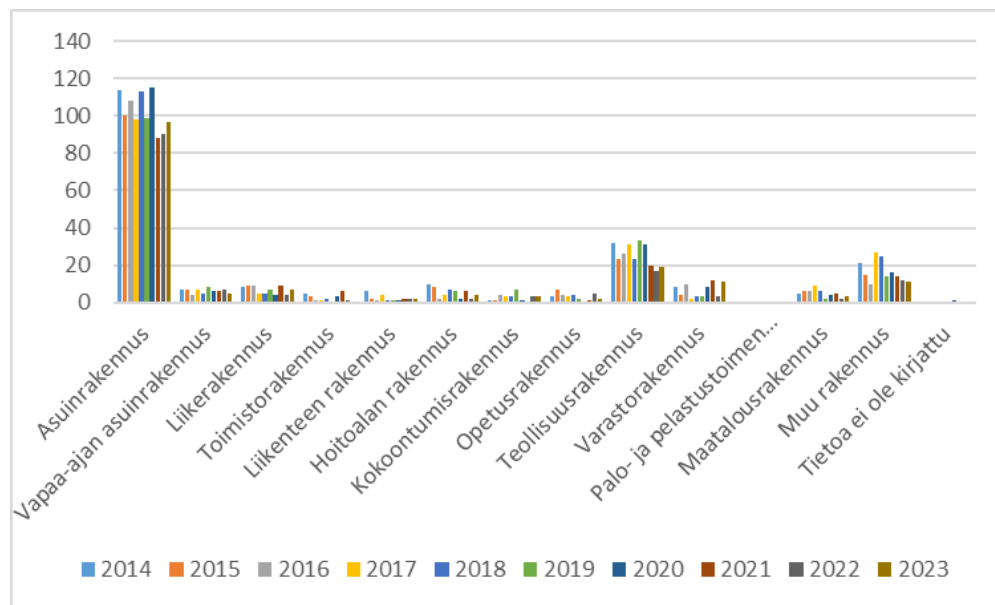
Kuvassa 1 on tarkasteltu arvioita tulipalon pääasiallisista aiheuttajista vuosina 2014 - 2023 Kymenlaakson alueella. Ihmisen toiminnan voidaan arvioida olevan edelleen yleisin syy rakennuspaloon tai -vaaraan.

Kuva 1 Arvio tulipalon pääasiallisesta aiheuttajasta vuosina 2014 - 2023. Lähde: Pronto.

Toiminnallinen riski, jota osaltaan kaavio 1 kuvaa, syntyy pääasiallisesti ihmisen toiminnasta ja toissijaisesti laitteen tai koneen viasta. Laitteen tai koneen vika voi olla seurausta pelastuslaissa säädetyistä huolellisuus- tai huolehtimisvelvoitteen laiminlyömisestä ja viime kädessä kuitenkin ihmisen toiminnasta.

Kaaviosta 2 voidaan nähdä, missä rakennustyypeissä eniten syttyy tulipaloja. Kaavioon 2 on koottu rakennuspalot ja -vaarat vuosilta 2014 - 2023 Kymenlaakson alueelta.

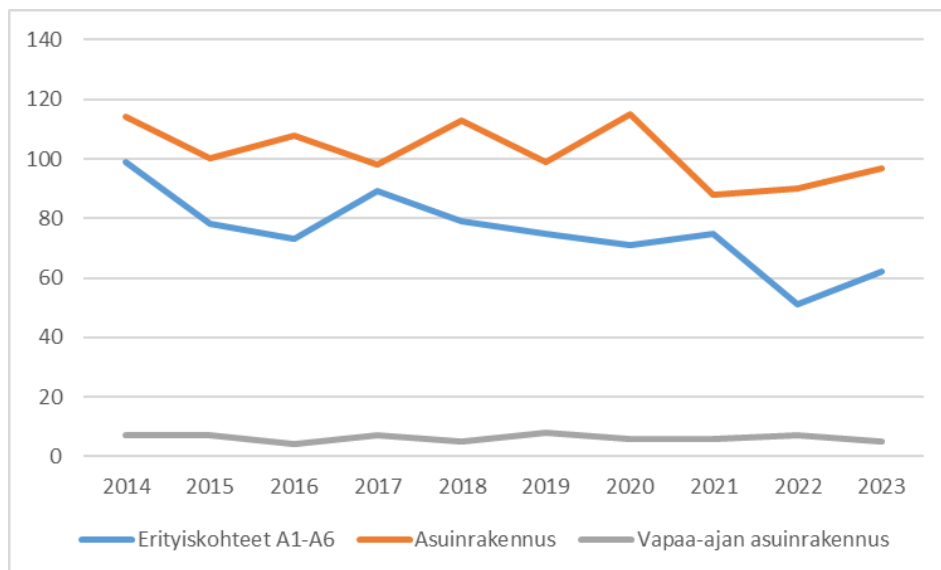

Kuva 2 Rakennuspalot ja rakennuspalovaarat rakennustyyppin pääluokan mukaan vuosin 2014 - 2023.
Lähde: Pronto.

Kuvasta 2 voidaan tehdä johtopäätelmä, että asuinrakennuksiin kohdistuu suurin tulipaloriski. Korkeaa tapahtumalukua osaltaan selittää myös se, että asuinrakennuksia on määrällisesti kaikista eniten. Trendin voidaan todeta olevan laskeva, josta on pääteltävissä, että mm. paloturvallisuuden itsearviomallilla on onnistuttu hieman muokkaamaan asenteita.

Suunnitteluperusteiden ollessa edelleen vahvasti rakennettuun ympäristöön nojaava, oikeiden asianosaisten löytäminen on onnistuneen ja laadukkaan sekä riskiperusteisen valvontatoiminnan perusedellytys tästäkin näkökulmasta. Samalla toiminnanharjoittajalla voi olla useita rakennuksia ja vastaavasti yhdessä kiinteistössä voi olla useita toiminnan harjoittajia ja monta valvontakohdetta ja näin myös monta asianosaistakin. Valvonnan toteuttamisen lähtökohdan on siis tästäkin näkökulmasta oltava aina laissa säädettyjen velvoitteiden toteutumisen valvonta, eikä vain rakennuksiin kohdistuvat palotarkastukset. Määrällistä tavoitetta asettaessa valvontatoimenpiteiden määrä ei ole suoraan sidottu rakennuskantaan, eikä rakennuskanta yksistään valvontatoiminnan suunnitteluperuste.

Kuvassa 3 on vertailtu asumiseen käytettävien ja erityisvalvontakohteiden (A1 - A6) rakennuspaloja sekä -vaaroja vuosina 2014 - 2023. Kaaviosta on selvästi havaittavissa, että eniten rakennuspaloja ja -vaaroja sattuu asuinrakennuksissa ja vapaa-aajan rakennusten tilastollinen onnettomuusriski on lähes olematon.

Kuva 3 Asuinrakennusten ja erityiskohteiden (A1 - A6) rakennuspalot ja -vaarat yhteensä vuosina 2014 - 2023. Lähde: Pronto.

1.2.1. Painopisteet

Kymenlaakson pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen ja riskianalyysin mukaisesti pelastuslaitos laatii vuosittain valvontasuunnitelman. Valvontasuunnitelmassa esitetään ne painopisteet, joihin valvontaa kohdistetaan. Valvonnan toimenpiteet ja painopisteet voivat vaihdella vuosittain tai niitä voidaan muuttaa esimerkiksi häiriötilanteen, poikkeusolojen tai muun ulkoisen vaikuttavan tekijän edellyttäessä.

Vuonna 2024-2026 laaditun palvelutasopäätöksen mukaisesti onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta ovat osa pelastuslaitoksen toimintaa. Pelastuslaitos valvoo vuosittain noin 1 030 erityiskohdetta, jotka ovat jaoteltu riskiperusteisesti 12–120 kuukauden valvontavälille. Kohteiden luokittelut on esitetty valvontasuunnitelman taulukossa ”liite 1 erityiskohteiden valvonta kohderyhmät A1-A6”. Vuosittain pelastuslaitos valvoo lisäksi 10 % asuinrakennuksista. Tämän lisäksi pelastuslaitos tuottaa kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) mukaista kemikaalivalvontaa, ja valvoo tulleiden ilmoitusten ja yhteydenottojen perusteella kaikki niin sanottuun epäsäännölliseen valvontaan kuuluvat tehtävät.

Epäsäännölliseen valvontaan kuuluvia valvontatehtäviä ovat tarkastukset rakennushankkeen aikana, kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia koskevien ilmoitusten käsittely ja käyttöönottotarkastukset, yleisötilaisuuksien ja poistumisturvallisuusselvityslaitosten valvonta, riskiasunnoista tulleiden ilmoitusten perusteella tehtävät valvontakäynnit sekä asiakkaan tai pelastusviranomaisen aloitteesta tehtävät ylimääräiset valvontakäynnit.

Edellisten vuosien aikana valvontatyötä suorittavissa henkilöissä on ollut paljon vaihtuvuutta muun muassa eläköitymisten ja tehtävien vaihdoksien johdosta. Tämän seurauksena yhtenä tärkeänä painopisteenä on uusien työntekijöiden perehdyttäminen onnettomuuksien ehkäisyn tehtäviin.

Tärkeimpänä painopisteenä vuodelle 2025 on lakisääteisten valvontatehtävien suorittaminen ja laadun parantaminen muun muassa jälkivalvonnan keinoin. Vuonna 2022 Kymenlaaksossa otettiin käyttöön valtakunnallinen palotarkastusprosessi, jossa tärkeänä painopisteenä on asiakkaan kuuleminen sekä jälkivalvonta. Prosessin käyttöönoton myötä pelastuslaitos on tehnyt enemmän jälkivalvontaa. Vuonna 2025 pelastuslaitoksen painopisteinä valvontatyötä tekevän henkilöstön kouluttaminen valvontaprosessiin sekä jälkivalvonnan kehittäminen.

Pelastuslaitos valvoo pientaloja paloturvallisuuden itsearviointiprosessilla. Tavoitteena vuonna 2025 on kehittää yhteistyötä paloturvallisuuden itsearviointiprosessia yhteistyökumppanin kanssa sekä nostaa sähköisesti palautettujen lomakkeiden määrää.

1.2.2. Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto

Kymenlaakson pelastuslaitos osallistuu Pelastuslaitosten kumppanuusverkostoon asiantuntijaverkoston toimintaan. Kymenlaakson pelastuslaitos on asettanut edustajat jokaiseen kumppanuusverkoston asiantuntijaverkostoon. Verkoston toiminnassa mukana oleminen tukee henkilöstön kouluttamista sekä asiantuntijuuden kehittämistä. Kumppanuusverkoston avulla Kymenlaakson pelastuslaitos on mukana kehittämässä valtakunnallista toimintaa laadukkaammaksi ja yhdenmukaisemmaksi.

1.2.3. Onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden toteuttaminen häiriö- ja poikkeusoloissa

Häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa pelastuslaitoksella on pääsääntöisesti käytettävissä tämän suunnitelman mitoituserusteiden mukainen henkilömäärä onnettomuuksien ehkäisytyöhön. Häiriötilanteen ja poikkeusolojen laadusta riippuen arvioidaan, että etenkin neuvonta-, ohjaus- ja asiantuntijapalveluiden kysyntä ja tarve kasvaa. Kysynnän kasvaessa varmistetaan myös muiden palveluiden riittävän palvelutason toteutuminen.

Valvontakohteiden valvontavälejä voidaan tarkastella valvontasuunnitelmassa esitettyjen valvontavälien puitteissa, niissä kohteissa, joissa arvioidaan, ettei valvontavälin muutos aiheuta merkittäviä henkilö-, ympäristö- tai omaisuusvahinkoja. Näitä kohteita ovat muun muassa leirintäalueet, lomamökit ja vastaavat, pienet kokoontumis- ja liiketilat, pienet teollisuus- ja varastorakennukset, maatalousrakennukset ja turvetuotantoalueet. Valvontaväliä voidaan tarkastella myös kohteissa, joissa turvallisuuskulttuuri ja

omatoimisen varautumisen taso on todettu hyväksi. Kyseisiä kohdetyppejä voivat olla muun muassa kokoontumis- ja liiketilat, joiden käyttöasteen voidaan arvioida vähentyvän.

Valvontakohdekohtaisen arvion perusteella voidaan myös käyttää tässä suunnitelmassa esitettyjä valvontatoimenpiteitä, kuten paloturvallisuuden itsearviointi, asiakirjavalvonta sekä valvonnan hybridimalli. Epäsäännöllisten valvontatoimenpiteiden, kuten yleisötapatumien ja paloriskikohteiden valvonnan sekä lausuntopyyntöjen määrän, arvioidaan vähenevän poikkeusolojen ja häiriötilanteiden aikana. Kohteesta sekä poikkeusolon ja häiriötilanteen laadusta riippuen voidaan arvioida myös, että kohteiden käyttö ja valvontatarve päättyy.

Esitetyillä toimenpiteillä ja arvioilla voidaan ohjaus-, neuvonta- ja asiantuntijapalveluihin kohdistaa tilapäisesti 2–3 htv:ta lisää.

1.3. Säännöllinen valvonta

1.3.1. Asuinrakennukset

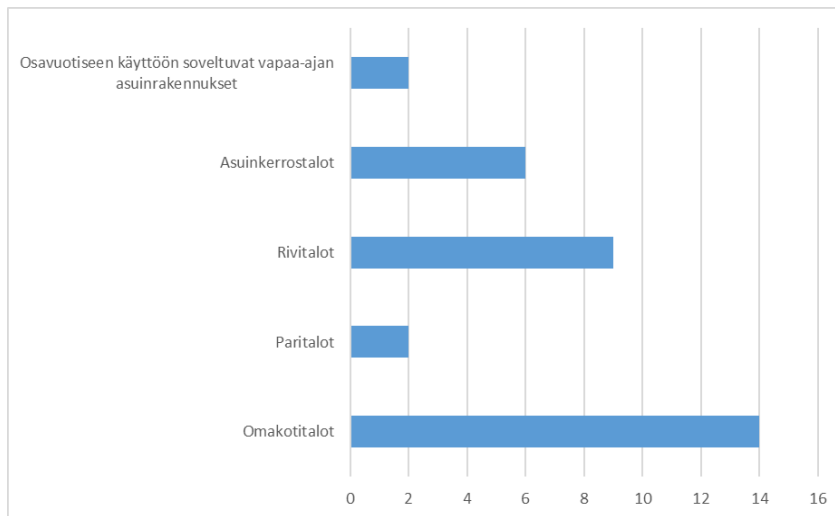
Asuinrakennusten säännöllinen valvontaväli on voimassa olevassa palvelutasopäätöksessä määritelty keskimäärin 10 vuoteen. Valvonnan toteuttamisesta on päätös Kymenlaakson pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksessä, joka on voimassa vuodet 2024 - 2026.

Kymenlaaksossa on menehtynyt vuosittain tulipaloissa keskimäärin neljä ihmistä (kuva 4). Vuonna 2017 palokuolemia pelastustoimen onnettomuustilastointijärjestelmään tehtyjen kirjausten mukaan ei ollut lainkaan, mutta 2018 palokuolemia oli 9.

Vuosi	Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu	Yhteensä
2004	1	1	4	0	0	0	0	0	0	1	0	0	7
2005	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	3
2006	1	2	1	1	0	0	0	0	1	0	4	0	10
2007	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
2008	1	0	0	1	0	1	0	1	2	0	1	1	8
2009	0	0	2	0	2	0	0	0	1	0	0	1	6
2010	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	3
2011	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	3
2012	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	2
2013	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2
2014	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3
2015	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
2016	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	5
2018	0	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	9
2019	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3
2020	1	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	5
2022	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3
2023	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	3
Yhteensä	7	13	13	12	5	3	1	3	4	1	9	7	78

Kuva 4 Palokuolemat Kymenlaakson alueella vuosina 2004-2023. Lähde: Pronto

Rakennustyypeittäin tarkasteltuna palokuolemat näyttäisivät keskittyvän omakoti- ja rivitaloihin.

Kuva 5 Palokuolemat Kymenlaakson alueella rakennustyypeittäin vuosina 2014 - 2023. Lähde: Pronto.

Taulukossa 1 on esitetty asuinrakennusten määrä kunnittain sekä valvonnan määrälliset tavoitearvot (10 % asuinrakennuksista / kunta / vuosi). Rakennustietokannassa olevien virheiden johdosta vakituisten asuntojen määrä on useassa kunnassa liian korkea. Erityisesti haja-asutusseudulla useat asuinrakennukset ovat vapaa-ajan asuntolina tai jopa asumattomia.

Vuonna 2020 käyttöön otettiin etävalvonta sekä hybridi-valvontamallit soveltuviin kohteisiin. Valvontamallia kehitettiin pelastuslaitosten kanssa yhdessä. Pandemialla tai muilla poikkeustilanteilla voi olla vaikutuksia valvontaan jatkossakin.

Valvonta-alue	Asuinrakennukset kunnittain	Asuinrakennukset (10 % / kunta)	Vaaditut itsearviointi asiakirjat 2024	Yleiset palotarkastukset
Kouvola	19461	1900	1800	130
Kotka	9249	900	800	70
Pyhtää	1660	160	160	15
Hamina	5037	500	450	40
Miehikkälä	662	60	60	5
Virolahti	1037	100	100	10
Yhteensä	37106	3610	3370	270

Taulukko 1 Vakituiseen asumisen käytettävien asuinrakennusten määrät (Merlot-palotarkastusohjelman tietokannasta 6.11.2020) ja itsearvioinnin tavoitemäärät valvontavuonna 2025. Kerros- ja rivitaloja ei ole eroteltu taulukon luvuista.

*Tarkastusmäärät ovat suuntaa-antavia ja muutokset mahdollisia valvonta-alueiden tarkemman päivityksen yhteydessä. Aiempina vuosina valvontaa on tehty rakennustietokannan lukujen perusteella enemmän kuin mitä asuinkäytössä olevia rakennuksia tosiasiallisesti on ollut.

1.3.1.1. Pientalojen valvonta

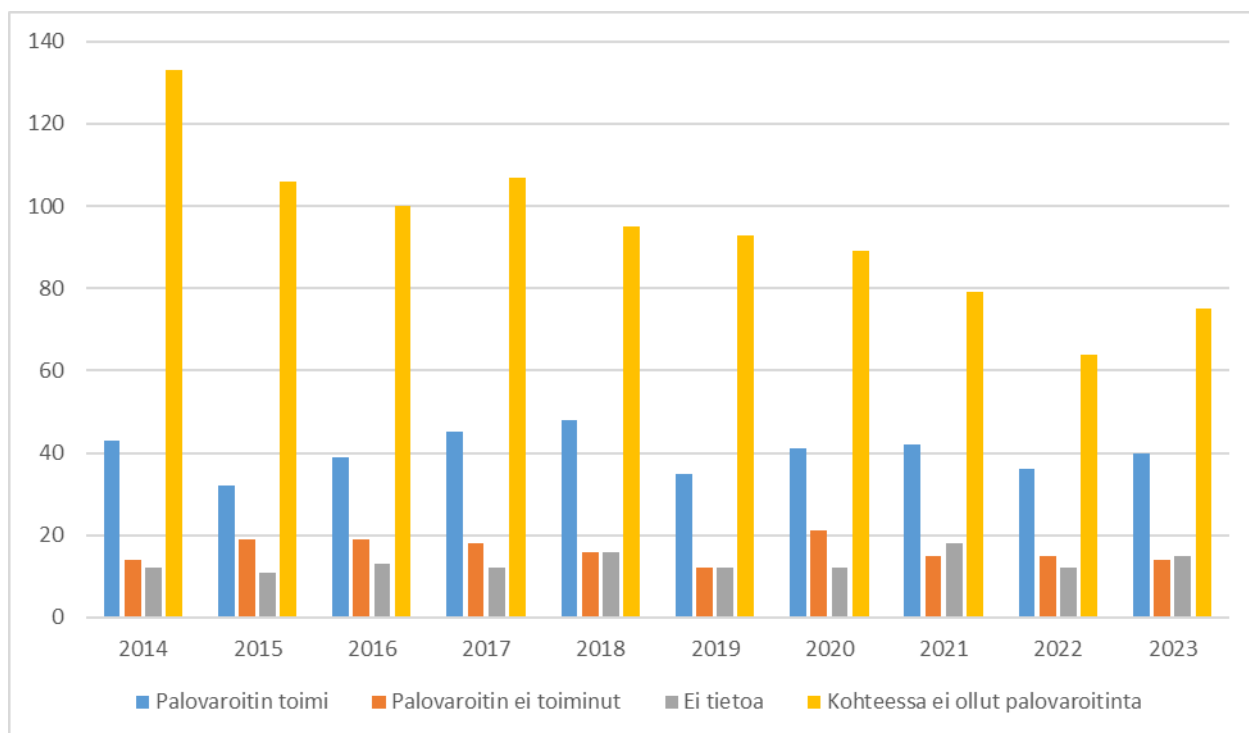
Kymenlaakson maakunta on jaettu ns. pientalojen valvonta-alueisiin, jotka perustuvat alueen vanhoihin kuntarajoihin ja sitä kautta säännölliseen valvontaväliin. Pelastuslaitokset kehittävät valvontaa ja sähköistä asiointia yhdessä. Pelastuslaitoksille on valmistumassa yhteinen onnettomuuksien ehkäisyn sovellus arviolta vuonna 2026, joka tukee paremmin tiedolla johtamista ja tarjoaa yhteisen alustan sähköiselle asioinnille kustannustehokkaasti. Valvonnan käytäntöjä yhtenäistetään koko maassa pelastuslaitosten yhteistyönä pelastuslaitosten kumppanuusverkoston asiantuntijaverkostoissa, joihin Kymenlaakson pelastuslaitos on asettanut omat edustajat.

Pientalojen valvonta toteutetaan lähettämällä paloturvallisuuden itsearviointiin sisältämät lomakkeet yhdessä paloturvallisuusoppaan kanssa valvontakohteisiin valikoituina postituksina. Toimenpiteellä pyritään lisäämään tietoa asumisturvallisuudesta ja vaikuttamaan asenteisiin. Pelastusviranomainen arvioi lomakkeen sisältämästä informaatiosta valvontatarpeen ja käyttää tietoa hyödykseen viestinnässä ja valvonnan suunnittelussa.

Palotarkastuksia pyritään toimittamaan ensisijaisesti niihin kohteisiin, jotka eivät ole palauttaneet paloturvallisuuden itsearviolomaketta. Toimitettu palotarkastus on maksullinen (50€). Palotarkastuksia toimitetaan myös pistokokeina itsearviointiin palauttaneisiin kohteisiin, jolloin tarkastus on maksuton. Pistokoeluentoisesti ja teemavalvontana tehdyt pientalojen tarkastukset ovat yleisiä palotarkastuksia.

Pientalojen teemavalvonta

Pientalojen teemavalvonnassa tavoitellaan täsmällisemmän ja kattavamman tiedon saamista palovaroittimien olemassa olosta, niiden käytännön toimivuudesta, osoitenumeroinneista sekä arvioidaan paloturvallisuuden itsearvion luotettavuutta suhteessa alueen rakennuspaloihin ja -palovaaroihin. Kuvaan 6 on koottu tilastoa palovaroittimista alueen rakennuspaloissa ja -vaaroissa vuosilta 2014 - 2023.

Kuva 6 Palvaroitin toiminta rakennuspaloissa ja rakennuspaloaaroissa vuosina 2014-2023.
Lähde: Pronto.

Toimiva palvaroitin on turvallisen asumisen yksi keskeisin varuste sen lisäksi, että palvaroitin on laissa säädetty jokaisen asunnon pakolliseksi varusteeksi. Palvaroitin on tilastojen perusteella tehokkain tapa ihmishenkien pelastamiseen tulipalosta.

Pientalojen palvaroitinien osalta suoritetaan teemavalvontaa. Palvaroitinien teemavalvonnassa on kyse yksittäiseen teemaan keskittyvästä valvontatoimenpiteestä, jossa työvuorojen pelastajat käyvät valituilla alueilla tarkastamassa järjestelmällisesti omakotitalojen palvaroitimet ja osoitenumeroinnit. Asukkaita opastetaan palvaroitinien sijoituksesta, määrästä ja kunnosta.

Vuoden 2024 teemavalvonnassa havaittiin joka viidennessä omakotitalossa olevan liian vanhat palvaroitimet.

Kymenlaakson pelastuslaitos suoritti omakotitaloihin pistokoeluontoisia palotarkastuksia syyskuussa 2024 viikon 38 aikana Haminan, Kotkan ja Kouvolan alueilla. Valvonta kohdistettiin samoille alueille, joille lähetettiin vuoden alussa pientalojen paloturvallisuuden itsearviointilomakkeet. Palotarkastuskohteet valittiin satunnaisesti ja tarkastuskäynnillä valvonta kohdistettiin palvaroitimiin sekä osoitemerkintöihin. Palotarkastukset suoritettiin ilta-aikaan pelastuslaitoksen operatiivisen henkilöstön toimesta. Operatiivinen henkilöstö suoritti palotarkastukset noin 6 %:ssa kaikista tänä vuonna valvottavista pientaloista, joihin lähetettiin itsearviointilomakkeet.

Palotarkastuksilla havaittiin merkittävä määrä puutteita palovaroittimien osalta. Lukumäärällisesti eniten puutteita oli palovaroittimien käyttöiässä ja palovaroittimien havaittiin olevan yli 10 vuotta vanhoja 20,5 %:ssa omakotitaloista. Palovaroittimien määrässä havaittiin puutteita 18 %:ssa, mikä oli määrällisesti toiseksi eniten. Palotarkastuksilla havaittiin myös puutteita palovaroittimien sijoituksessa ja toimivuudessa. Näiden osalta puutteita havaittiin 6-8 %:ssa omakotitaloista. Osoitenumerojen osalta 3 %:ssa havaittiin puutteita.

Valvottava vaatimus	Puutteiden määrä (%)
Palovaroittimet alle 10v vanhoja	20,5
Palovaroittimia väh. 1kpl / 60m ²	18
Palovaroittimet sijoitettu oikein	8
Jokaisessa kerroksessa palovaroitin	6,5
Palovaroittimet toimivat	6
Osoitenumero selkeä ja näkyvä	3

Kuva 7 Havainnot teemavalvonnasta.

1.3.1.2. Rivi- ja kerrostalojen valvonta

Asuintalojen valvontaa tehdään vuonna 2025 pelastussuunnitelmavelvollisiin kerros- ja rivitaloyhtiöihin, joiden valvontaväli on 10 vuotta. Kerrostalojen palotarkastuksissa hyödynnetään vähintään 4. kerroksisten rakennusten osalta pääosin operatiivisia palotarkastuksia sekä itsearviointimenetelmää pääosin täydentävänä valvontakeinona. Matalampien kerrostalojen osalta käytetään pääosin tavanomaisia palotarkastuksia ja muita valvontamenetelmiä.

Rivitalojen valvontamenetelmänä käytetään paloturvallisuuden itsearviointia. Yhden asunnon paloturvallisuuden itsearvioinnin tapaan rivitalojen paloturvallisuusoppaat jaetaan jokaiseen asuntoon. Oppaan takakannesta löytyy kysely koskien yksittäisten asuntojen turvallisuutta. Asukkaan tulee täyttää lomake, mutta sitä ei tarvitse palauttaa.

Rivitaloyhtiön yhteisten tilojen osalta kiinteistön edustaja tarkistaa itse pelastuslaitoksen toimittaman tarkastuslistan ja oppaan avulla, onko pelastuslain velvoitteita toteutettu ja ovatko toimintatavat turvallisia. Rivitalojen paloturvallisuuden itsearviomateriaali osoitetaan taloyhtiön hallitukselle tai isännöitsijälle.

Palautetun taloyhtiötä koskevan itsearviolomakkeen perusteella pelastuslaitos harkitsee, onko valvontakohteeseen toimitettava tarkastuskäynti tai kohdistettava muita valvontatoimenpiteitä. Paloturvallisuuden itsearviolla pyritään kiinteistönomistajan turvallisuustiedon ja -asenteiden parantamiseen.

1.3.1.3. Asuintalot tai huoneistot, joista on saatu tietoa korostuneesta onnettomuusriskistä

Pelastusviranomaisen saa ilmoituksia, joissa kiinteistön omistaja, haltija tai toiminnan harjoittaja laiminlyö pelastuslaissa säädettyjä velvoitteitaan ja onnettomuuden riski on mahdollisesti korostunut. Asuintalot, joissa on merkittävästi korostunut onnettomuusriski ja joissa pelastusviranomaisen arvion mukaan paloturvallisuuden itsearvio ei tuota toivottua tulosta, kohdennetaan epäsäännöllistä valvontaa. Mainittuja kohteita Kymenlaakson alueella on arviolta noin 100 vuosittain ja kohteiden lukumäärä on vuosittain nousujohteinen.

Pääosa korostuneista onnettomuusriskeistä tulee tietoon pelastuslain 42 §:n perusteella tehdyistä palo- tai muu onnettomuusvaara -ilmoituksista. Viranomaisella on pelastuslain 42§:n mukaan velvollisuus ilmoittaa havaitsemastaan palo- tai onnettomuusvaarasta alueen pelastusviranomaiselle. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös kuntaa ja esimerkiksi tukiasumisesta tai hoitolaitostoinnasta huolehtivia järjestäjiä. Pelastuslaitoksen asiantuntijuudelle on paloriskiasuntojen asioiden käsittelyssä tarve, mutta asioiden kuntoon saattaminen on usein monen tahon yhteistoimintaa.

1.3.1.4. Vapaa-ajan asunnot

Loma- ja leirikeskukset ovat erityiskohteita (kohderyhmä A140), joiden perusvalvontaväli määritetään laskennallisesti ja joiden valvontaväliä voidaan tarkentaa kohteessa havaittujen riskien ja toiminnan perusteella. Vuokrauskäyttöön tarkoitettuihin yksittäisiin vapaa-ajan asuntoihin ei kohdisteta säännöllistä valvontaa. Valvontaa kohdistetaan yksittäisiin lomamökkeihin harkinnan sekä pelastusviranomaiselle tulneiden tietojen perusteella ja milloin pelastusviranomaisella on syytä epäillä, ettei kiinteistön omistaja, toiminnan harjoittaja tai lomakiinteistön vuokrannut taho toteuta pelastuslaissa säädettyjä velvoitteitaan.

Pelastuslain 61 §:ssä säädetään, että jos nuohooja havaitsee tulisijassa tai savuhormissa sellaisia vakavia vikoja tai puutteita, joista tulisijaa käytettäessä voi aiheutua tulipalon vaara, hänen on ilmoitettava niistä kirjallisesti pelastuslaitokselle. Jos nuohooja havaitsee sellaisia vakavia puutteita, jotka vaarantavat nuohouksen turvallisen suorittamisen, on hänen ilmoitettava myös niistä kirjallisesti pelastuslaitokselle.

Vapaa-ajan rakennuksien onnettomuusriski ei näytä olevan toimialuekohtaisen tilastollisen tarkastelun perusteella merkittävä riskiryhmä. Saman johtopäätelmän olivat aikanaan tehneet myös Kokki ja Jäntti vuonna 2009 tutkiessaan vakavia henkilövahinkoja aiheuttaneita tulipaloja välillä 2007 - 2009 valtakunnallisella tasolla. Vapaa-ajan asunnot ovat kuitenkin lisääntyvässä määrin talviasuttavia. Valvontavuonna 2025 ei vapaa-ajan asuntoihin kohdenneta säännöllistä valvontaa. Pelastuslaitos kohdentaa harkinnan mukaan epäsäännöllistä ja reaktiivista valvontaa vapaa-ajan asuntoihin, mikäli kohonneesta riskistä saadaan tietoa nuohoojilta, muilta viranomaisilta tai muun yhteydenoton perusteella.

1.3.2. Erityiskohteet

Erityiskohteen muodostavat valvontakohderyhmät A1 - A6. Valvontakohderyhmät ovat

- A1 Ympäri vuorokautisessa käytössä olevat kohteet
- A2 Opetusrakennukset ja päiväkodit
- A3 Kokoon-tumis- ja liiketilat
- A4 Teollisuus- ja varastorakennukset
- A5 Maatalousrakennukset
- A6 Muut rakennukset

Valvontakohderyhmien A1 - A6 periaatteelliset tarkastusvälit perustuvat eri rakennustyypeissä esiintyvään rakennuspalon aiheuttaman omaisuusvahingon riskiin. Aiheesta on tehty tutkimus (Tutkimusraportti VTT-R-00596-10), jonka tavoitteena oli määrittää rakennuksen keskimääräinen paloriski rakennustyyppikohtaisesti. Riski määritettiin kerrosalan funktiona aineiston sallimissa rajoissa. Vahinkoarviot määriteltiin vuosilta 2005 - 2008 pelastustoimen onnettomuustilastointijärjestelmän tietojen perusteella. Omaisuusvahinkoriskien lisäksi on arvioitu suuronnettomuuden henkilöriskin mahdollisuutta sekä merkittävät kulttuuri- ja ympäristöarvot.

Erityiskohteiden laskentamalleihin perustuvat ja suositellut palotarkastusvälit on esitetty liitteessä 1. Kohde voi kuulua useaan ryhmään, esim. varastorakennuksiin taulukossa A4 ja ns. Seveso-kohteisiin taulukossa A6. Tällöin lähtökohtana käytetään pienemmän tarkastusvälin antavaa taulukkoa suuremman ja todellisen muodostuvan riskin periaatteella ja kohde luokitellaan ryhmään A6.

Säännöllisen valvontavälin määrittelyssä on käytetty Merlot-palotarkastusohjelmaa. Harmaalla värjätty alue liitteessä 1 tarkoittaa suositeltua minimi- ja maksimitarkastusväliä. Taulukoissa perustarkastusväli (kk) on lihavoitu numeromerkintä ja sitä käytetään oletusarvoisesti silloin, kun viranomaisella ei ole yksityiskohtaisempaa tietoa tai muita perusteita määrittää valvonta-ajankohtaa.

Alla olevaan taulukkoon on koostettu valvontavuoden 2025 määrälliset tavoitteet, jotka on saatu laskennallisista perusteista tilastoista. Luku on suuntaa antava, koska valvontatoiminta sovitetaan toiminnallisten riskien perusteella.

A1 Ympäri vuotisessa käytössä olevat kohteet	150
A2 Opetusrakennukset ja päiväkodit	120
A3 Kokoon-tumis- ja liiketilat	250
A4 Teollisuus- ja varastorakennukset	320
A5 Maatalouden tuotantotilat	40
A6 Muut rakennukset ja kohteet	150
Yhteensä	1030

Taulukko 2 Kymenlaakson alueen valvottaviksi tulevien erityiskohteiden (rakennusten) suuntaa antava yhteismäärä suositellun tarkastusvälin mukaan laskettuna.

Erityiskohteiden (A1 - A6) valvonnassa keskitytään niihin kohteisiin, joissa on ihmisiä ja toimintaa. Valvontakohteen ei tarvitse olla rakennus. Pelastuslaitos ei valvo rakennuksia, vaan eri oikeushenkilöille pelastuslaissa säädettyjen velvollisuuksien toteutumista. Tyhjiillään oleva kiinteistö ei suoranaisesti ole riski.

Kiinteistön omistajilla, haltijoilla sekä toiminnan harjoittajilla ei ole laissa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta pelastusviranomaiselle uuden liiketoiminnan käynnistyessä. Tietoa uudesta toiminnasta saadaan etupäässä kuntien rakennusvalvontojen kautta. Kohteet, joissa toiminnan käynnistäminen ei edellytä rakennuslupamenettelyä, eivät välttämättä tule lainkaan pelastusviranomaisen tietoon.

Pelastusviranomainen määrittää pelastuslain 78§:n nojalla tarkoituksenmukaisimman valvontamuodon. Valvontatoiminnassa keskeisintä on asian sekä asianosaisten selvittäminen ja tiedon saaminen siitä, onko pelastuslaissa säädettyjä velvoitteita valvontakohteessa noudatettu. Asianosaisia ovat ne oikeushenkilöt, keiden velvollisuuksiin sekä mahdollisuuksiin kuuluvat pelastuslaissa säädettyjen velvoitteiden tosiasiallinen toteuttaminen. Asianosainen valvonta-asiassa on myös se, kenen eduista, oikeuksista ja velvollisuuksista pelastusviranomainen mahdollisesti päättää.

Tuloksellisuuden ja tavoitteellisuuden kannalta tarkoituksenmukaisin valvontatoimenpide määritetään asian selvittämisen yhteydessä viranomaisharkinnan jälkeen hyvän hallinnon oikeusperiaatteiden mukaisesti. Valvottavasta asiasta ja kohteesta riippuen valvontatoimenpide voi olla esimerkiksi paikan päällä suoritettavaa valvontaa tai tilanteeseen soveltuessa myös etävalvontaa tai näiden yhdistelmä (valvonnan hybridimalli). Palotarkastus on kuitenkin toimitettava pelastuslain 80§:n nojalla, jos on ilmeistä, etteivät valvontakohteen asianosaiset toteuta pelastuslaissa heille säädettyjä velvoitteitaan tai jos valvonta kohdistuu kotirauhan tai yksityisyyden piiriin. Kaikista valvontatoimenpiteistä tehdään kirjaus valvontaohjelmaan. Palotarkastuksesta tehtävä dokumentaatio on tehtävä niin kuin pelastuslain 80§:ssä säädetään sekä Kumppanuusverkoston 2022 käyttöön otetun mallin mukaisesti.

Erityiskohteen säännöllisen valvonnan valvontaväli määritellään kohteen toiminnallisten sekä tosiasiallisten riskien perusteella. Tarkastusväliä voidaan pidentää tai lyhentää suositellusta tai keskimääräisestä tarkastusvälistä kohdekohtaisen riskiarvion perusteella. Valvontaväliä voidaan pidentää esimerkiksi kohteessa havaitun hyvän turvallisuuskulttuurin tai käytännössä toimivaksi osoitetun turvallisuusjohtamisjärjestelmän perusteella. Vastaavasti valvontakohteessa havaitut laiminlyönnit, läheltä piti -tilanteet, runsaat erheelliset palohälytykset, tapahtuneet onnettomuudet tai uhatut arvot voivat lyhentää tarkastusväliä tai johtaa ylimääräisiin valvontakäynteihin kohteessa. Tarkastusvälin tarkemman määritelmän voi tehdä kohteen vastuupalotarkastaja, johtava palotarkastaja, paloinsinööri tai turvallisuuspalveluiden tulosalueen pelastuspäällikkö harkinnan perusteella. Kohdekohtaista riskinarviointia tehtäessä otetaan huomioon kokonaisuus, aiempien palotarkastusten havainnot sekä mahdolliset asetetut velvoitteet sekä niiden toteuttaminen.

Kohdekohtainen riskiarvio tehdään pääsääntöisesti yleisen palotarkastuksen yhteydessä. Riskiarvio ja tarkastusväli voidaan määrittää myös muun valvontatoimenpiteen yhteydessä tai kohteesta välitettyjen luotettavien tietojen perusteella. Liitteen 2 taulukkoon on koottu joitakin esimerkkejä tarkastusvälin muuttamisen perusteista. Luettelo ei ole laadittu tyhjentäväksi, vaan periaatteelliseksi.

Kuulemisaika määräaikaaisessa valvonnassa on lähtökohtaisesti 14 vuorokautta. Kuulemisaika lasketaan alkavaksi siitä, kun kuulemispöytäkirja on lähetetty asianosalle. Postitse lähetettävän pöytäkirjan kuulemisaika katsotaan alkavaksi 7 vuorokautta kirjeen lähettämisestä.

Asiakkaan pyytäessä lisääikaa kuulemiseen, voidaan perustellusta syystä (sairaustapaus, henkilövaihdos tms.) antaa lisääikaa enintään 30 vrk. Lisäajan antamisessa tulee arvioida, eteneekö asia tosiasiallisesti lisääikana. Annettu lisäaika kirjataan lyhyesti Merlotiin "Lisätieto" -kenttään. Lisääikaa voidaan antaa lähtökohtaisesti vain yhden kerran.

1.3.3. Väestönsuojat

Väestönsuojien rakentamisvelvollisuudesta on säädetty pelastuslaissa. Väestönsuojia rakennetaan asuin-, työpaikka-, teollisuus-, tuotanto-, varasto- sekä kokoontumisrakennuksiin. Pelastusviranomaisen valvontatehtävää suorittaessaan valvoo myös väestönsuojien varusteiden ja laitteiden osalta, että pelastuslaissa tai muissa säädöksissä vaaditut tai viranomaisten määräämät väestönsuojien varusteet ja laitteet on pidetty toimintakunnossa sekä huollettu ja tarkastettu asianmukaisesti. Lisäksi, väestönsuoja sekä väestönsuojavälineet ja -laitteet on pidettävä sellaisessa kunnossa, että väestönsuoja voidaan ottaa käyttöön 72 tunnissa. Väestönsuojien tietoja ylläpidetään ja päivitetään valvontaohjelmistoon.

1.4. Valvonnan resurssit

Valvonnan resursoinnista vastaa turvallisuuspalveluiden palvelualue. Pelastuslaitoksella valvontatyötä suorittavat ensisijaisesti päällystöviranhaltijat. Voimassa olevassa palvelutasopäätöksessä valvontaan kohdennetaan noin 13 henkilötyövuotta vuosittain turvallisuuspalveluiden ja pelastustoiminnan palvelualueilta.

Valvontatehtävä	Käytössä oleva HTV 2025	Vuonna 2025 suoritettavat toimenpiteet [lkm]	Arvio HTV:n tarpeesta
Valvontakohteet A1- A6	5,5	Keskimääräinen valvontatarve on 1030 / vuosi.	5,5
Asuinrakennukset	1,5	270	1,5
Asiakirjavalvonta (paloturvallisuuden itsearviointi-kohteet)	1,5	3370	1,5
Vapaa-ajan rakennukset (saatujen tietojen perusteella toimitetut valvontakäynnit)	0,1	harkinnan mukaan	0,1
Jälkivalvonta	0,7	300	0,7 Jälkivalvontamenetelmiä kehitetty tehokkaammiksi ja ei usein edellytä enää erillistä käyntiä
Ylimääräiset palotarkastukset sis. viranomaisyhteistyönä tehdyt pelastuslain 42§ mukaiset tarkastukset	0,7	175	0,7
Kemikaalivalvonta (sisältäen lupapäätökset sekä tarkastukset ja erikoistehosteiden päätökset)	1	100	1
Muu epäs. valvonta ja yleisötapahotumien pelastussuunnitelmien arviointi / valvonta	0,5	350	0,5
Lausunnot	1	300	1
Neuvonta	0,5	300	0,5
Yhteensä	13	Arvio noin 6000 valvontatoimenpidettä	13

Taulukko 3 Suuntaa antava arvio toimitettavista valvontatoimenpiteistä sekä niiden edellyttämistä henkilötyövuosista

1.5. Epäsäännöllinen valvonta

Määräajoin toistettavien valvontakäyntien lisäksi pelastuslaitos suorittaa valvontaa, jonka määrään pelastuslaitos ei yksin omilla toimillaan voi suoraan vaikuttaa. Epäsäännöllistä valvontaa ovat mm.

- tarkastukset rakennushankkeen aikana
- ylimääräiset palotarkastukset
- yleisötilaisuuden palotarkastukset
- pyydetty katselmukset
- muu kuin itsearviointin perusteella tehty asiakirjavalvonta
- päätösvalmistelut
- hallinnolliset pakkokeinot

1.5.1. Tarkastus rakennushankkeen aikana

Tarkastus rakennushankkeen aikana on valvontakäynti, joka tehdään yleensä samaan aikaan tai juuri ennen rakennusvalvontaviranomaisen uuden rakennuksen käyttöönottotarkastusta. Tarkastus toimitetaan myös rakennuksen käyttötavan muutoksen yhteydessä ennen uuden toiminnan aloittamista. Tarkastuksen tavoitteena on varmistaa, että rakennusten palo- ja henkilöturvallisuutta koskevat velvoitteet ovat huomioitu ennen käyttöönottoa.

Uusia valvontakohteita tulee säännöllisesti ja toisaalta vanhojen kohteiden käyttötavat saattavat muuttua. Valvontakohteiden määrän kasvua ennakoidaan tiedossa olevien hankkeiden perusteella (esim. lausunnot rakennuslupahakemuksista).

Tarkastuksia rakennushankkeen aikana toimitetaan yleensä

- yli kolmekerroksisiin rakennuksiin (pelastustie)
- rakennuksiin, joissa on väestönsuoja
- kohteisiin, joissa on hätäkeskukseen kytketty automaattinen paloilmoin tai automaattinen sammutuslaitteisto
- hotelleihin, lomakoteihin, asuntoloihin, lomakylisiin, leirintäalueille ja muihin vastaaviin majoitustiloihin, joissa on yli 10 majoituspaikkaa
- sairaaloihin, vanhainkoteihin ja muihin ympäri vuorokauden käytössä oleviin hoitolaitoksiin
- suljettuihin rangaistuslaitoksiin, joissa on yli 5 hoito- tai asiakaspaikkaa
- poistumisturvallisuusselvityksen piiriin kuuluviin kohteisiin
- kokoontumis- ja liiketiloihin, kuten myymälöihin, kouluihin, urheilu- ja näyttelyhalleihin, teattereihin, kirkkoihin, kirjastoihin, liikenneasemille, ravintoloihin ja päiväkotihuoneistoihin
- suurehkoihin tuotanto-, varasto- ja maataloustuotantotiloille
- kohteisiin, joissa on palo- ja räjähdysvaaralliseksi luokiteltavia tiloja
- kiinteistöihin, joiden sijainti, suuri koko tai poikkeukselliset olosuhteet asettavat erityisvaatimuksia henkilö- ja paloturvallisuudelle
- kohteisiin, joiden rakennusluvassa on edellytetty ko. tarkastus

- perustettaville turvetuotantoalueille

1.5.2. Ylimääräinen palotarkastus

Ylimääräinen palotarkastus on pelastusviranomaisen harkinnan perusteella tai asiakkaan pyynnöstä toimitettava tarkastus, joka ei ole säännöllistä valvontaa ja toimitetaan jonkun erityisen syyn perusteella. Ylimääräisiä palotarkastuksia voidaan toimittaa esimerkiksi:

- pelastuslain 42§:n ilmoituksen johdosta
- nuohoojan, tarkastuslaitoksen tai toisen viranomaisen ilmoituksen johdosta
- huomattavaa palovaaraa aiheuttavan rakennus- tai muun työmaan aloittamisen yhteydessä
- pelastuslaissa säädettyjen velvollisuuksien noudattamisessa epäillään olevan oleellisia yleistä etua vaarantavia puutteita
- tilapäismajoitukset
- teematarkastuksina yhdessä muiden viranomaisten kanssa

Ylimääräinen palotarkastus on toimitettava, jos pelastusviranomainen käyttää oikeuttaan keskeyttää toiminta puutteellisen tai virheellisen menettelyn aiheuttaman välittömän tulipalon tai muun onnettomuuden vaaran johdosta. Ylimääräisiä palotarkastuksia voidaan toimittaa myös muuten kuin asianosaisten pyynnöstä, mikäli muodollinen menettely on tarkoituksenmukaista. Ylimääräinen palotarkastus pelastusviranomaisen aloitteesta on maksuton.

1.5.3. Jälkipalotarkastus

Jälkipalotarkastus on pelastusviranomaisen jälkivalvontatoimenpide, jonka menettelyssä noudatetaan palotarkastuksesta annettua sääntelyä. Jälkipalotarkastuksia voidaan toimittaa yleisellä tai ylimääräisellä palotarkastuksella annettujen korjausmääräysten noudattamisen valvomiseksi, mikäli muut jälkivalvontatoimenpiteet eivät esimerkiksi asian vakavuuden johdosta tule kyseeseen ja jos on syytä uskoa, ettei annettuja määräyksiä ole toteutettu. Jälkipalotarkastus voidaan toimittaa valvontakohteessa tai asiakirjavalvontana.

1.5.4. Yleisötilaisuuksien valvonta

Yleisötilaisuuksien valvonta tapahtuu pääasiallisesti asiakirjavalvontana ja on luonteeltaan epäsäännöllistä valvontaa. Pelastusviranomainen voi palauttaa yleisötapahtuman pelastussuunnitelman täydennettäväksi jos:

- selvitys tilaisuuden vaaroista ja riskeistä arvioidaan puutteelliseksi
- turvallisuusjärjestelyt arvioidaan puutteelliseksi

Pelastusviranomainen antaa neuvontaa yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmien laadintaan ja turvallisuusjärjestelyihin liittyen.

Pelastussuunnitelmat toimitetaan tarvittaessa arviointilausunnon kanssa toimivaltaiselle lupaviranomaiselle sekä ensihoidosta vastaavalle viranomaiselle tiedoksi. Arvio ei ole päätös, eikä siihen voi hakea muutosta. Mahdolliset määräykset on annettava yleisötapauhtuman palotarkastuksessa.

Yleisötapauhtumaan voidaan toimittaa harkinnan perusteella valvontaa toimittamalla yleisötapauhtuman palotarkastus, milloin tämä on tarpeen pelastuslaissa säädettyjen velvoitteiden toteuttamisen valvomiseksi. Puutteellisesti laadittu pelastussuunnitelma on peruste toimittaa tapauhtumaan valvontaa.

Yleisötapauhtuman palotarkastus voidaan toimittaa esimerkiksi:

- moottoriurheilutapauhtumat
- vaarallisten aineiden säilytys tai käsittely
- suuret yleisötilaisuudet (yli 1000 henkilöä samanaikaisesti)
- muutokset esim. liikenne- tai poistumisreiteissä
- käyttötarkoitukseltaan poikkeava tila tai täysin uusi tapauhtumapaikka

1.5.5. Valmiuden tarkastaminen suuronnettomuusvaarallisissa kohteissa

Pelastuslain 84§:ssä säädetään, että pelastusviranomaiset voivat tehdä tarkastuksia suuronnettomuuksien varautumisjärjestelyjen valvomiseksi. Esimerkiksi satamien alueet sekä suurteollisuus ovat tyypillisiä kohteita, joissa pelastuslain 84§:ssa säädetty valmiuden tarkastaminen voi tulla kyseeseen. Valmiuden tarkastaminen tehdään tarvittaessa ja pyritään tekemään samalla, kun kohteisiin toimitetaan säännöllistä valvontaa tai määräaikaista palotarkastusta. Valmiuden tarkastaminen voidaan tehdä myös suuronnettomuusharjoitusten yhteydessä.

1.6. Muun lain nojalla pelastusviranomaiselle kuuluva valvonta

Vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavan kohteen valvonta pyritään toteuttamaan pääasiallisesti säännöllisen valvonnan yhteydessä. Pelastusviranomainen toimii lain vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 115 §:n sääntelyn johdosta valvontaviranomaisena ja toimittaa myös asetuksen (685/2015) 33 § ja 34 § mukaiset käyttöönottotarkastukset saatuaan toiminnasta ilmoituksen. Ilmoitusvelvollisuus on toiminnan harjoittajalla ja se koskee myös tilapäistä toimintaa. Pelastusviranomaisella on myös oikeus osallistua mainitun lain 28 §:n mukaiseen turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimittamiin laajamittaisen toiminnan käyttöönottotarkastukseen sekä 29 §:ssä säädetyn tarkastusohjelman mukaisiin tarkastuksiin.

Vaarallisten aineiden ja räjähteiden käsittelyä ja varastointia harjoittavien tuotantolaitosten tai muiden kohteiden käyttöönottotarkastuksista on tarkemmin säädetty vaarallisten

kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (685/2015) 37 §:ssä ja 38 §:ssä. Samaisen asetuksen 39§:ssä on säädetty myös yhteismäärältään yli 10 tonnin säiliöillä varustettujen öljylämmityslaitteistojen käyttöönottotarkastuksista.

Pelastusviranomaiselle on ilmoitettava myös sellaisen sumutuspolttimella varustetun öljylämmityslaitteiston käyttöönotosta, joka ei ole edellyttänyt ilmoitusta kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista. Valvontatoimenpide kohdistuu rakennuksen uuteen tai uusittuun öljylämmityslaitteiston kiinteisiin asennuksiin ja kapasiteetiltaan enintään 10 tonnin varastointimäärään.

Maanalaisten polttoainesäiliöiden tarkastuksista säädetään kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä (344/1983). Valvonta on pääasiassa asiakirjavalvontaa, joka tapahtuu pelastusviranomaiselle toimitettujen pöytäkirjajäljennösten perusteella.

Vaarallisia aineita ja räjähteitä on paljon teollisuus- ja varastorakennusvalvontaryhmän (A4) lisäksi myös valvontaryhmässä A3, johon kuuluvat esimerkiksi myymälät. Myymälöissä ja niiden varastoissa olevista vaarallisista kemikaaleista on kemikaalilainsäädännön edellyttäessä tehtävä ilmoitus pelastusviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista.

Pelastusviranomainen on valvontaviranomainen pyroteknisten tuotteiden varastoinnissa kaupan yhteydessä sekä luovutuksessa yksityiseen kulutukseen. Yksityiseen kulutukseen hyväksytyjen iletulitteiden ja vähäistä vaaraa aiheuttavien muiden pyroteknisten tuotteiden varastoinnista kaupan yhteydessä on tehtävä ilmoitus pelastusviranomaiselle ennen varastoinnin ja vähittäismyynnin aloittamista. Pelastusviranomainen valvoo tarkastuksin teknisen toteutuksen ja toimintatapojen vaatimustenmukaisuutta ja toimivuutta sekä sitä, että varastointi on säännösten ja asiasta tehdyn päätöksen mukaista. Valvontatoiminta on pääasiallisesti sesonkiluonteista ajoittuen marras-joulukuulle.

1.7. Valvontayhteistyö muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Pelastuslaitos osallistuu aktiivisesti paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnitteluun ja pyrkii yhteen sovittamaan muiden viranomaisten ja tahojen toimintaa onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Valvontaan liittyvää yhteistyötä tehdään ensisijaisesti viranomaistarkastuksia tekevien tahojen kanssa. Valvontatoimissaan ja valvontatoiminnan laadun kehittämiseksi pelastuslaitos tekee yhteistyötä ainakin seuraavien tahojen kanssa:

Kunnalliset viranomaiset

- muiden pelastuslaitosten viranhaltijat, (kumppanuusverkosto, valvontatoiminnan osaamisen kehittäminen, valvontamenetelmien yhtenäistäminen ym. osallistuminen vastaaviin hankkeisiin)
- ympäristöviranomaiset (esim. yhteistarkastukset, ohjaus ja neuvonta maaöljyvahinkojen ehkäisy, öljysäiliöiden valvonta I-pohjavesialueilla)
- rakennusvalvontaviranomaiset (ohjaus ja neuvonta mm. operatiivisen pelastustoiminnan mahdollisuuksista, pelastusteistä, poistumisturvallisuudesta, pelastustoimen laitteista, rakenteellisesta paloturvallisuudesta, rakennushankkeen aikaisten tarkastusten toimittaminen ja tietojen vaihto pelastuslain 81.2§:n mukaisesti)
- kuntien ja hyvinvointialueen muut viranomaiset (terveys- ja sosiaalityö, sivistystyö jne., osallistuminen yhteisiin kehittämishankkeisiin liittyen esimerkiksi sisäiseen turvallisuuteen ja paloriskiasunnot)

Valtion viranomaiset

- Sisäministeriön pelastusosasto (valvontatoimien laadun kehittäminen ym. valtakunnalliset kehittämishankkeet tai vastaavat)
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES (pelastustoimen laitteet, kemikaalivalvonta, kuluttajaturvallisuus tuoteturvallisuus, yleisötilaisuudet, seikkailujärjestäjät jne., osallistuminen TUKES-tarkastuksiin jne.)
- Poliisilaitokset (palonsyöntutkinta, yleisötilaisuudet, ilotulitusnäytökset, ase-alan valvonta, räjäytystyömaat, yhteistarkastukset)
- Aluehallintovirastot (mm. yhteistarkastukset ravintoloihin, lausunnot esim. anniskelupaikoista, valvontasuunnitelman laadinta, suuronnettomuusvaarallisten kohteiden pelastuslaitosvalvonta jne.)
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset eli ELY-keskukset (esim. patotarkastukset, tulva-vaara-asiat, jne.)
- Liikenteen turvallisuusvirasto Traficom (esim. ratapihojen ja satamiin liittyvät valvontatehtävät)
- Huoltovarmuuskeskus (YTS-kohteiden palotarkastukset)
- Onnettomuustutkintakeskus
- Hätäkeskuslaitos (paloilmoitinasiat)
- Puolustusvoimat (mm. omat valvontakohteet)
- Rajavartiolaitos (mm. yhteistarkastukset)
- Tulli (mm. yhteistarkastukset)

Muut toimijat

- Vakuutusyhtiöt / FK (lausunnot)
- riippumattomat tarkastuslaitokset (yhteistarkastukset, pelastustoimen laitteiden vaatimuksenmukaisuusarviointit, valvontakohteiden asiakirjavalvonta tarkastuslaitosten pöytäkirjojen perusteella)

1.8. Palotarkastusten maksullisuus

Pelastuslain (379/2011) 96§ mukaan pelastuslaitos voi periä maksun:

- 1) valvontasuunnitelman mukaisen palotarkastuksen tai muun valvontatoimenpiteen suorittamisesta;
- 2) tehtävästä, jonka on aiheuttanut hätäkeskukseen liitetyn paloilmottimen toistuva erheellinen toiminta
- 3) tehtävästä, joka on muussa laissa erikseen säädetty maksulliseksi.

Alueen pelastustoimen tulee määrittää suoritteistaan perimänsä maksut siten, että ne vastaavat suuruudeltaan enintään suoritteen tuottamisesta alueen pelastustoimelle aiheutuneiden kokonaiskustannusten määrää.

Valvontatoimenpiteen maksullisuus perustuu pelastuslaitokselle sen tuottamisesta aiheutuneisiin kokonaiskuluihin. Valvontamaksun suuruus voidaan laskea määrittämällä suoritteeseen kuluva aika ja sen tuottamisesta aiheutuva tuntihinta. Palotarkastuksista ei makseta arvonalisäveroa.

Palotarkastuksen maksuista vastaa pelastuslain 96§:n sääntelyn mukaisesti rakennuksen

- omistaja,
- haltija tai
- toiminnan harjoittaja

Palotarkastusmaksun kohdistamisesta sovitaan tarvittaessa palotarkastuksen yhteydessä. Tunnistetietona käytetään yhteisön tai yksityisen yrityksen osalta Y-tunnusta ja yksityishenkilön osalta muuta yhteystietoa.

Kymenlaakson Hyvinvointialueen aluevaltuusto päättää perittävistä taksoista.

1.8.1. Palotarkastamisen kustannuslaskenta

Palotarkastuksen työtunnin kokonaiskustannusta määriteltäessä huomioidaan palkan lisäksi sivukulut (lomaraha + tapaturmavakuutusmaksu + KUEL-maksu + sosiaalimaksut) sekä pelastuslaitoksen toiminnan yleiskulut (tilat, sähkö, tietoliikenne, hallinto, ajoneuvo- ja polttoainekulut jne). Työtunnin hinta selvitettiin vuoden 2012 lopussa ja päätös palotarkastusten maksullisuudesta astui voimaan 1.1.2013. Tämän jälkeen taksaa on tarkistettu normaalin käytännön mukaisesti.

Laskutuksen perustana on käytetty arviota, jossa erityiskohteen palotarkastukseen kuluva aika on keskimäärin noin 4 h. Yksittäisen erityiskohteen palotarkastuksen toteuttaminen pitää sisällään mm. seuraavat työvaiheet:

- tarkastusajankohdasta sopiminen ja toimivaltaisten asianosaistahojen selvittäminen
- valvontakohteen taustatietojen selvittäminen (kuten velvoitteiden toteuttaminen, turvallisuuskulttuuri, asiakirjavalvonnasta saadut tiedot, muiden viranomaisten tai riippumattoman tarkastuslaitoksen havainnot sekä mahdolliset onnettomuustilastot)

- matka-aika kohteeseen ja takaisin
- varsinaiseen palotarkastukseen kulunut aika
- pöytäkirjan laadinta (pelastuslain 80.4§ mukaan) ja kuulemisprosessi
 - kuulemispöytäkirja
 - päätöspöytäkirja
- tarkastuksen kirjaaminen tietojärjestelmään ja pöytäkirjan arkistointi
- laskutusmääräyksen kirjaaminen palotarkastusohjelmaan.

1.8.2. Taksaperiaatteet

Maksu koostuu perusosasta sekä tuntiveloituksesta. Perusosa sisältää 2 tuntia kohteessa tehtyä tarkastustyötä. Kaksi tuntia ylittävältä työajalta peritään tuntiveloitus jokaiselta alkavalta tunnilta.

1.9. Valvontatoiminnan kehittäminen

Kymenlaakson pelastuslaitos kehittää valvontatoimintaansa itsenäisesti sekä yhteistyössä muiden pelastuslaitoksien kanssa. Pelastuslaitokset kehittävät mm. yhdenmukaisempaa valvontaa ja sähköistä asiointia yhdessä. Pelastuslaitoksille ja sisäministeriölle kehitetään parhaillaan yhteistä onnettomuuksien ehkäisyn sovellusta, joka tukee paremmin tiedolla johtamista ja tarjoaa yhteisen alustan sähköiselle asioinnille kustannustehokkaasti. Kymenlaakson pelastuslaitos on mukana asiantuntijatyöryhmissä kehittämässä yhteisiä valvontamenetelmiä, prosesseja ja työkaluja. Valvontatoiminnan kehittämistä ohjaa myös osaltaan voimassa oleva palvelutasopäätös.

Pelastuslaitos kehittää valvonnan laatua myös toteuttamalla sisäistä laillisuusvalvontaa. Sisäinen laillisuusvalvonta on pääasiallisesti valvontatoiminnassa syntyneiden asiakirjojen tarkastelua. Tarkastelussa huomiota kiinnitetään hyvän hallinnon toteutumiseen viranomaistoiminnassa sekä julkisen vallan käytöstä annettujen säädösten noudattamiseen. Laillisuusvalvonnalla pyritään parantamaan viranomaisen toimien oikeudellista laatua sekä takaamaan osaltaan pelastusviranomaisen itsensä sekä asiakkaina olevien oikeussubjektien perustuslailliset oikeudet. Laillisuusvalvonta on myös osa organisaation johtamistoimintaa ja käytännön esimiestyötä.

Asiakirjatarkastelu on säännöllistä ja siihen valitaan etupäässä palotarkastuspöytäkirjoja. Tarpeen mukaan otantaa voidaan laajentaa tai kohdistaa saadun asiakaspalautteen perusteella. Pelastuslaitos saa sisäisellä laillisuusvalvonnalla omasta toiminnastaan arvokasta informaatiota, joka hyödynnetään sisäisessä koulutuksessa, toiminnan yleisessä kehittämisessä ja organisoinnissa. Sisäistä laillisuusvalvontaa toimittavat turvallisuuspalveluiden pelastuspäällikkö sekä paloinsinöörit ja osaltaan johtavat palotarkastajat.

1.10. Mittarit

Valvonnan vaikuttavuutta sekä sen tarkoituksenmukaisuutta ja toteutumista on seurattava. Erilaisten mittareiden avulla voidaan seurata muun muassa vastaako pelastuslaitoksen onnettomuuksia ehkäisevä työ paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia ja arvioida esimerkiksi alueen turvallisuustason kehitystä suhteessa onnettomuuksien ehkäisyyn käytettäviin resursseihin. Valvonnan vaikuttavuuden mittaaminen on haastavaa. Se on mitattavissa usein vasta pitkän aikavälin jälkeen. Mittareihin liittyy yleensä tekijöitä, jotka ovat myös muista seikoista kuin juuri valvontatoiminnasta riippuvaisia. Sisäministeriön onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelma pyrkii kehittämään jatkossa uusia mittareita työn seuraamiseksi.

Kymenlaakson pelastuslaitoksella valvonnan mittaamiseen käytetään seuraavia mittareita:

- Suunniteltujen ja toteutuneiden tarkastuksien suhde
- Alueen onnettomuusmäärien kehittyminen
- Onnettomuuksien seurausten kehittyminen
- Erheellisten paloilmoitusten määrä

1.10.1. Suunniteltujen ja toteutuneiden tarkastuksien suhde

Määräaikaisen valvonnan määristä tehdään vuosittain suunnitelmat. Toteutuneet valvontatoimet ilmoitetaan Pronto-tietokannassa ja pelastuslaitoksen vuosikertomuksessa. Hyvinvointialueen päätäntäelimiä informoidaan toteutumasta myös kesken suunnitelmakauden esim. osavuosikatsauksissa.

Toteutuma vuonna 2024

Yritysten ja laitosten määräaikaista valvontaa suoritettiin 1039 kohteeseen. Vuodelle 2024 suunniteltu valvontakohteiden määrä oli 1030, joten kaikki vuoden suunnitellut kohteet saatiin valvottua.

Itsearviointikirjeitä pientaloihin lähetettiin 3555 kpl joista 3190 kpl palautui. Itsearviointikirjeen palautti näin ollen 89,7 % kohteista.

131:een rivitalokohteeseen lähetettiin itsearviointikirjeet. Vastaukset palautettiin 125:stä kohteesta, jolloin palautusprosentti oli 95,4 %.

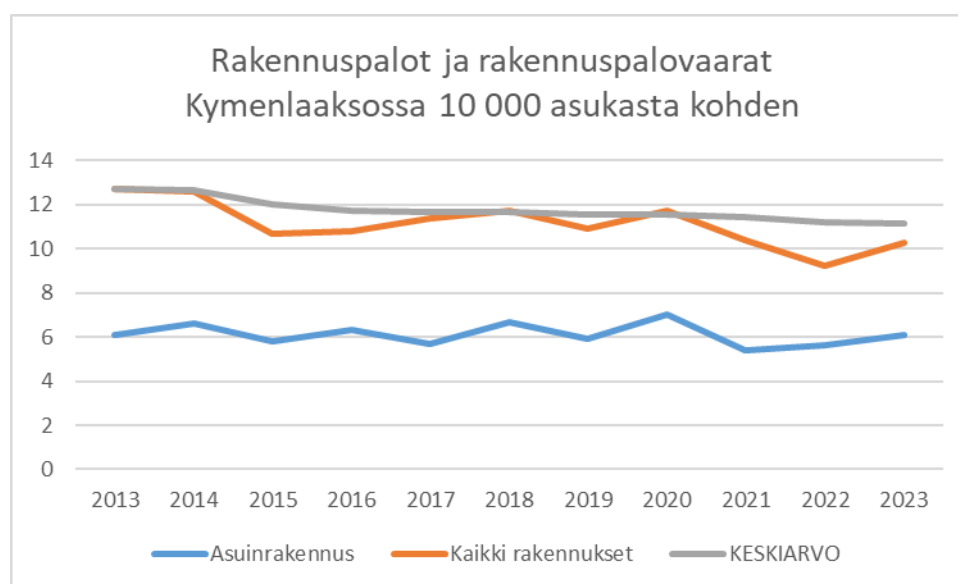
Palotarkastuskäyntejä tehtiin pistokokeenomaisesti niihin rakennuksiin, joissa itsearviointilomake oli jäänyt palauttamatta.

Pientalojen itsearviointien palautusprosentti jäi aikaisempien vuosien keskiarvosta vähäisemmäksi. Itsearviointien prosessiin vuodelle 2025 on kiinnitetty huomiota ja sitä on pyritty kehittämään mm. kasvattamalla kuorikokoa, lisäämällä kuoren ulkopuolelle korostettu viesti, josta käy ilmi kirjeen tarkoitus sekä painottamalla ohjeistuksessa sähköistä vastausmahdollisuutta.

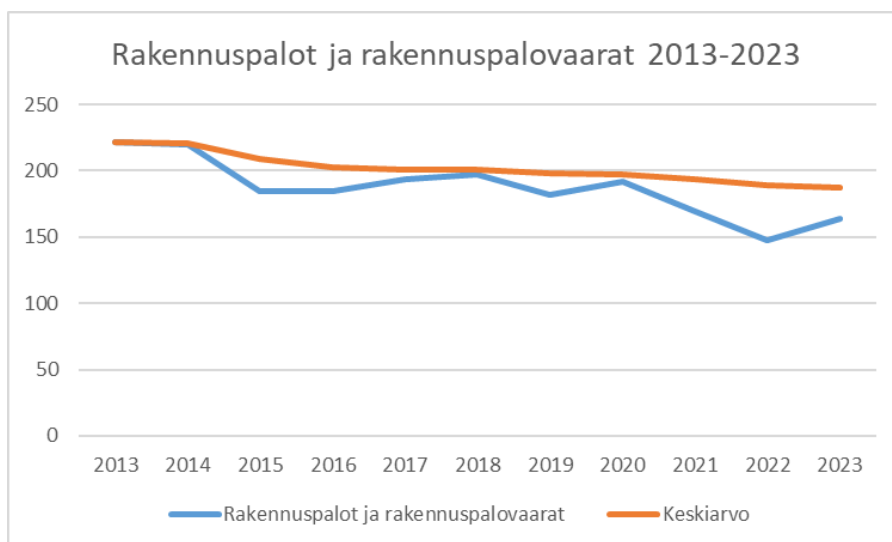
Asuinkiinteistöjen suunniteltu valvontakohteiden määrä oli 270. Valvonta suoritettiin 367 kohteessa. Suunniteltujen määrä perustuu keskiarvoon itsearviointikirjeiden palauttamatta jättäneistä. Asuinkiinteistöjen valvontaa kohdistetaan mm. kerrostaloihin, rivitaloihin sekä kohteisiin, joista itsearviointikirje on jäänyt palauttamatta.

1.10.2. Alueen onnettomuusmäärien kehittyminen

Onnettomuustilastoista on tarkasteltu rakennuspalojen ja rakennuspalovaaran määrien kehittymistä sekä esiintymistiheyttä suhteutettuna väkilukuun. Asuinrakennuksien oma osuus huomioidaan myös tarkastelussa. Vuositilastojen lisäksi on tarkasteltu pidemmän ajan liukuvaa keskiarvoa, jotta tilastollisen sattuman osuus pienenee ja pystytään luotettavammin arvioimaan onnettomuuksien määrän kehittymistä. Lisäksi on tarkasteltu tulipalojen esiintymistiheyttä.

Kuva 8 Rakennuspalot ja rakennuspalovaarat Kymenlaaksossa väkilukuun suhteutettuna.

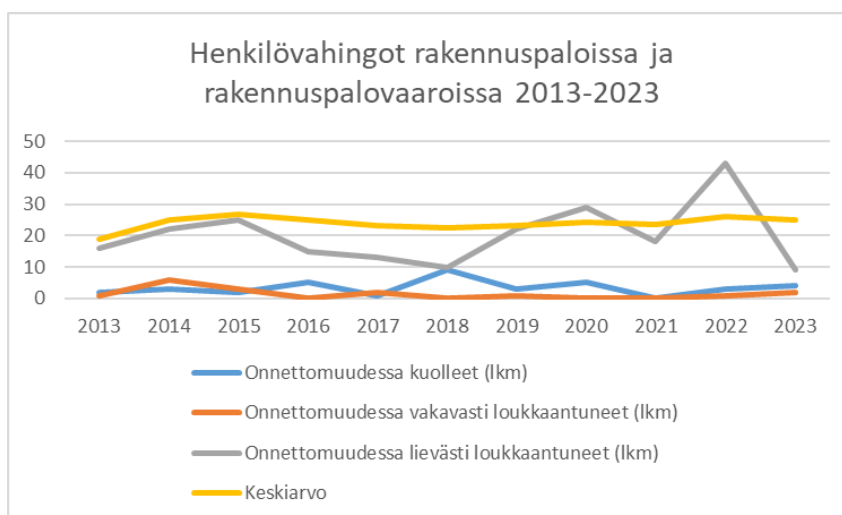

Kuva 9 Rakennuspalot ja rakennuspalovaarat Kymenlaaksossa 2013-2023.

Molemmista kuvaajista voidaan havaita, että trendi on laskeva.

1.10.3. Onnettomuuksien seurausten kehittyminen

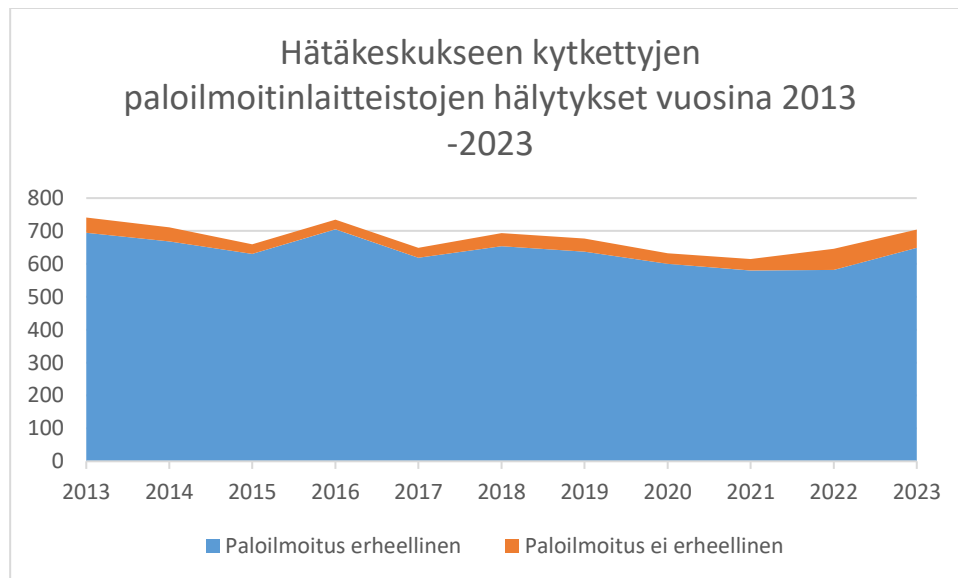
Onnettomuuksien seurannassa on tarkasteltu rakennuspaloissa ja rakennuspalovaaroissa syntyneitä henkilövahinkoja. Henkilövahinkojen keskiarvon suhteen ei ole merkittäviä muutoksia tarkastellulla ajanjaksolla. Lievästi loukkaantuneiden määrässä on havaittavissa vuonna 2022 selvä nousu. Laajemmassa tarkastelussa tämä on todennäköisesti yksittäisen vuoden poikkeama.

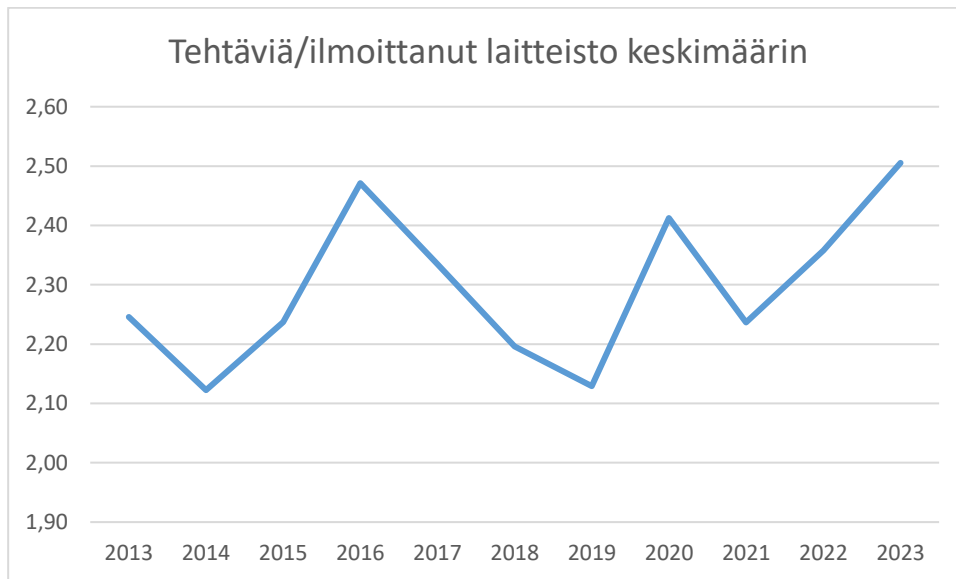
Kuva 10 Henkilövahingot rakennuspaloissa ja rakennuspalovaaroissa sekä niiden keskiarvo Kymenlaaksossa vuosina 2013-2023.

1.10.4. Erheellisten paloilmoitusten määrä

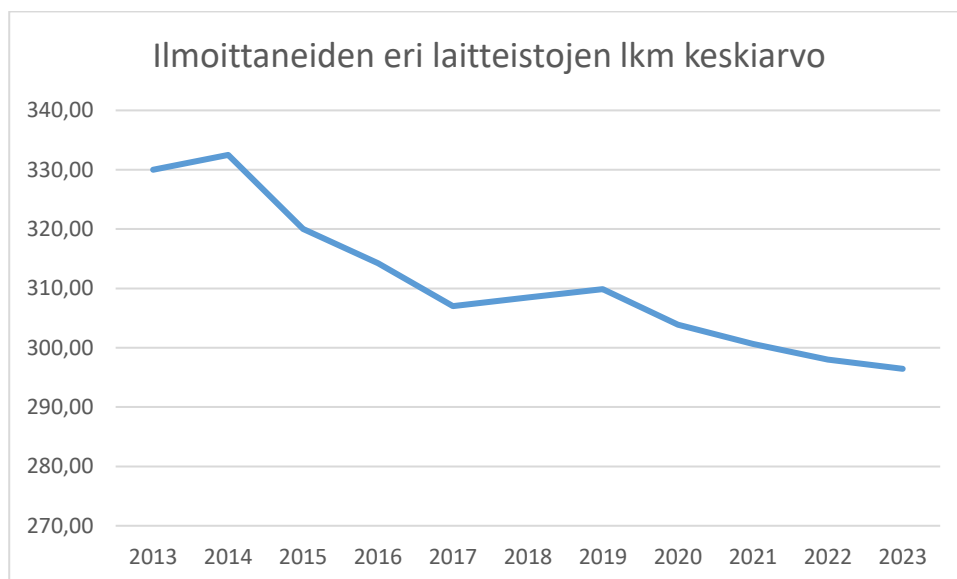
Valvontatoiminnassa kiinnitetään huomioita kohteessa olevien pelastustoimen laitteiden hoitoon ja huoltoon sekä henkilökunnan oikeaan toimintaan laitteistoilla varustetuissa rakennuksissa. Pelastuslaitoksella on käytössä erheellisten hälytysten vähentämiseen myös erillinen prosessi, jossa asiakas saa vuoden aikana tapahtuneesta toisesta erheellisestä hälytyksestä kirjallisen huomautuksen ja kolmannelta erheellisestä hälytyksestä laskun. Automaattisista paloilmittimista lähtevien paloilmittimien ja myös erheellisten hälytysten määrä on vuonna 2023 ollut lievässä nousussa. Selittävä tekijä on erhelaskutuksen valtakunnalliseen ohjeistukseen tulleet muutokset. Pitkällä aikavälillä määrät tulevat kuitenkin todennäköisesti laskemaan.

Kuva 11 Hätäkeskukseen kytkettyjen paloilmoitinlaitteistojen hälytykset vuosina 2013-2023 Kymenlaaksossa.

Ilmoitusten määrä laitteistoa kohden on vuosina 2013-2023 vaihdellut välillä 2,1 – 2,5. Muutos on melko pieni, mutta lievä kasvu voi selittyä esimerkiksi paloilmoitinkohteiden määrän kasvulla.

Kuva 12 Keskiarvo laitteistojen lukumäärästä, joista on välittynyt palohälytyksiä.

Paloilmoituksia antaneiden eri laitteistojen lkm on vuosien 2013-2023 välillä laskenut, vaikka laitteistojen kokonaismäärä on ajan myötä kasvanut. Erheellisten paloilmoitusten laskuttaminen, kunnossapidon valvonta sekä uusien laitteistojen suunnitteluperusteet ovat todennäköisesti keskeisiä tekijöitä muutoksessa.

LIITE 1 Erityiskohteen valvontakohderyhmät A1 - A6

A1 Ympäri vuorokautisessa käytössä olevien kohteiden ohjeelliset valvontavälit

Valvonnan ohjeellinen väli	Merlot- kohdety yppi	12kk	24kk	36kk	48kk	60 kk	96kk	120kk
Keskussairaalat, muut sairaalat	A100	12						
Terveyskeskusten vuodeosastot	A105	12						
Terveystenhuollon erityislaitokset, muut terveydenhuoltorakennukset ¹⁾	A110				48 ⁷⁾			
Palvelutalot	A120							
sprinklattu				36 ²⁾				
sprinklaamaton		12						
Poistumisturvallisuusselvitysk ohteet	A125		24 ²⁾					
Lasten- ja koulukodit, vankilat, ympärivuorokautiset päiväkodit	A130							
vankilat		12		36 ³⁾				
lasten- ja nuorisokodit			24					
ympäri vuorokautiset päiväkodit			24					
Hotellit, loma-, lepo- ja virkistyskodit, muut majoitusliikerakennukset ⁶⁾	A135		24					
Vuokrattavat lomamökit ja - osakkeet	A140				48 ⁴⁾		96 ⁵⁾	
Leirintäalueet					48			
Asuntolat, muut asuntolarakennukset	A145					60		

- 1) Päiväkäyttöiset tilat, kuten lääkäriasemat, neuvolat, terveys- ja mielenterveysasemat, eläinklinikat ja -sairaalat tms. Katso myös viite 7.
- 2) Vanhainkodit ja hoitolaitokset ovat palvelutaloja, valvontaryhmää A115 ei käytetä Kymessä.
- 3) Avovankilat.
- 4) Yritystoimintaa, välitysfirmat.
- 5) Pienemmät kokonaisuudet, esim. valvontaa ja ohjeistusta kirjeitse.
- 6) Vastaanottokeskukset 12kk.
- 7) Huom. päiväkirurgia tms. toimenpiteet kuten anestesian käyttö. Tarvittaessa poistumisturvallisuusselvitys, jolloin luokka A125.

A2 Opetusrakennusten ja päiväkotien ohjeelliset valvontavälit

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Merlot-kohdety yppi	12kk	24kk	36kk	48kk	60kk	96kk	120kk
Päiväkoti alle 25 paikkaa 25-100 paikkaa yli 100 paikkaa	A200							
						60		
				36				
			24					
Yleissivistävät oppilaitokset	A205	12						
Keskiasteen oppilaitokset	A210		24					
Korkeakoulut ja tutkimuslaitokset	A215				48			
Muut opetusrakennukset mm. kansanopistot yms.	A220					60		

A3 Kokoontumis- ja liiketilojen ohjeelliset valvontavälit

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Merlot-kohdety yppi	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	96 kk	120 kk
Liike- ja tavaratalot, myymälähallit, kauppakeskukset alle 400 m ² 400-2 499 m ² 2 500- 9 999 m ² 10 000 m ² tai enemmän	A300							
								120
					48			
			24					
		12						
Anniskeluravintolat alle 50 asiakaspaikkaa 50-500 asiakaspaikkaa yli 500 asiakaspaikkaa	A305							
							96	
				36				
Ruokaravintolat ¹⁾	A310							120
Teatteri- ja konserttirak. paikkaluku yli 300 paikkaluku korkeintaan	A315							
		12						
Kirjasto-, museo- ja näyttelyhallirakennukset Kirjastot ja museot Näyttelyhallit	A320							
						60		
			24					
Uskonnollisten yhteisöjen rakennukset	A325				48 ²⁾			
Muut kokoontumisrakennukset, kuten seura- ja kerhorakennukset sekä	A330					60		

urheilu- ja kuntoilurakennukset								
Liikenteen rakennukset	A335							
lentoterminalit ja maalaiset		12						
.... muut liikenteen rakennukset ³⁾						60		

- 1) Kohteella voi olla anniskelulupa, mutta toiminta on painottunut lounas- tai päivällisruokailuun
- 2) Tilan sallittu maksimihenkilömäärä, suojaustaso ja käyttötapa vaikuttavat tarkastusväliin
- 3) Esim. maalaiset pysäköintitilat, ei yksittäiset autokatokset

A4 Teollisuus- ja varastorakennusten ohjeelliset valvontavälit

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Merlot-kohdetyppi	12kk	24kk	36kk	48kk	60kk	96kk	120kk
Energiantuotannon rakennukset alle 1 000 m ² 1 000 m ² tai enemmän	A400							
						60		
			24					
Infrastruktuurin kannalta merkittävät ¹⁾	A405	12						
Teollisuushallit, - talot ja muut teollisuusrakennukset, joissa on työpaikka- tai laitetiloja ²⁾ alle 1000 m ² 1000-4 999 m ² yli 5 000 m ²	A410							
						60		
			24					
		12						
Varastorakennukset ²⁾ alle 1 000 m ² 1 000-9 999 m ² 10 000 m ² tai enemmän	A420							
								120
					48			
			24					

- 1) Myös muut kuin energiahuollon kannalta merkittävät kohteet, kuten kaukolämpö, vesihuolto, maakaasu, teletekniikka jne. sekä YTS -kohteiden huomioiminen kuten esim. Huoltovarmuuskeskuksen varmuusvarastot jne.
- 2) Palovaarallisuusluokka ja varastoitavien tavaroiden ja tuotteiden vaihtuvuus on otettava huomioon esim. satamissa ja logistiikkakeskuksissa.

A5 Maatalouden tuotantotilojen ohjeelliset valvontavälit

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Merlot-kohdetyppi	12kk	24kk	36kk	48kk	60kk	96kk	120kk
Kohteella on aluehallintoviranomaisen ympäristölupa	A500	12						
Kohteella on kunnan ympäristölupa	A505					60		
Erilliset viljankuivaamorakennukset ¹⁾	A510			36		60		
Muut maataloustuotantorakennukset ²⁾	A510							120

- 1) Tapauskohmainen harkinta. Tarkastusvälin lähtökohta on 60 kk, kyläyhteisön suuren viljankuivaamon tarkastusvälin lähtökohta voi olla 36 kk.
- 2) Tapauskohmainen harkinta. Muiden maataloustuotantorakennusten (rakennusluokitus 892, 893, 899) valvontaväli tilan päärakennuksen paloturvallisuuden itsearvioinnin yhteydessä, valvontaväli 120kk

A6 Muiden valvontakohteiden ohjeelliset valvontavälit

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Merlot-kohdetyppi	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	96 kk	120 kk
Toimistot ja työpaikkatilat	A600							120
Palo- ja pelastustoimen rakennukset	A605					60		
Rakennus ei kuulu mihinkään muuhun ryhmään, mutta on kytketty hätäkeskukseen ¹⁾	A610					60		
Palo- ja räjähdysvaaralliset tilat kylmä jakeluasema, ei rakennuksia jakeluasemat, esim. liikennemyymälät	A615							
				36				
			24					
Seveso-kohteet ja muut vastaavat turvallisuusselvityslaitos toimintaperiaatelaitos lupalaitos ilmoituslaitos kemikaaliratapihat ja satamien vaarallisten aineiden kentät, maaliikenteen logistiikkakeskukset ²⁾	A620							
		12						
		12						
			24					
				36				
		12						
Turvetuotantoalueet	A625	12						
Kulttuurihistoriallinen rakennus Haag-listan rakennukset ³⁾ muut kohteet ⁴⁾	A630							
		12	24	36	48			
		Tapauskohtainen harkinta						
Muut rakennukset ja kohteet ⁵⁾	A635	Tapauskohtainen harkinta						

1) Esim. automaattisella paloilmoittimella varustetut autohallit.

2) Trafi on määritellyt kemikaaliratapihat. Logistiikkakeskusten ja -maaliikenneterminaalien tarkastusväliä määriteltäessä on huomioitava ainakin toiminnan laajuus ja mahdollisten vaarallisten aineiden osuus tavaravirrasta.

- 3) Kansallista kulttuuriomaisuutta edustavat rakennus- ja kokoelmakohteet, jotka on nimetty Haagin yleissopimuksen mukaisessa toistaiseksi vahvistamattomassa kulttuuriomaisuuden luettelossa (ensisijainen verrattuna A3 -luokan kohteiden ohjeelliseen tarkastusväliin).
- 4) Kulttuurihistorialliset rakennus- ja kokoelmakohteet, joiden valvontaväliä ei ole määritetty luokissa A1-A6.
- 5) Esim. kaivokset, maanalainen rakentaminen, liikennetunnelit.

LIITE 2 Esimerkkejä säännöllisen valvontavälin muuttamisperusteista

Arvioivan palotarkastuksen riskiluku	Omatoimisen onnettomuuksiin varautumisen tason arviointi
Turvallisuuskulttuuri	- havaitut puutteet palotarkastuksessa - asiakkaan sitoutuminen (esim. korjausmääräysten toteutuminen) - pelastussuunnitelman lainmukaisuus, toimivuus ja ajantasaisuus - henkilökunnan koulutus ja harjoitukset - yrityksen turvallisuuteen liittyvä laatujärjestelmä ja sen jalkauttaminen - omavalvonnan arviointi - omaehtoinen varautuminen yli lakisääteisen tason - muiden tahojen tekemät turvallisuusauditoinnit
Uhatut arvot, poikkeukselliset riskit	- kohteen laajuus ja maantieteellinen monimutkaisuus - operatiivisen toiminnan kannalta vaikea - monimutkainen paloturvallisuustekniikka - yhteiskunnan toiminnan kannalta merkittävä (YTS) kohde - toiminnan palovaarallisuus - poikkeuksellisen suuri henkilömäärä - poikkeuksellinen kulttuuri tai ympäristöarvo (esim. Haag-lista) - teollisuuspuistojen ns. dominoteoriamääritelmä SEVESO-kohteissa ja niiden lähiympäristössä olevat kohteet - tärkeällä pohjavesialueella olevat vaarallisia aineita käsittelevät teollisuuslaitokset - poistumisturvallisuusselvityksen perusteella ilmenneet epäkohdat - kohteen poikkeuksellinen saavutettavuus
Tapahtuneet onnettomuudet tai vastaavat. Onnettomuusriskien hallinta	- useita viranomaiskäyntejä, poikkeamia, onnettomuuksia ja läheltä piti -tilanteita samassa kohteessa - toistuvat erheelliset paloilmoitukset
Turvallisuuteen liittyvät muut asiakirjat ja ohjeet	- kunnossapidon dokumentaatio

	- tarkastuslaitoksen tarkastuslausuntoihin reagoiminen - kemikaali-ilmoitukset - räjähdysuojasiasiakirja
Rakenteellinen paloturvallisuus	- toiminta sopii rakennukseen - rakentamisen määräyksiä on noudatettu
Tekniset turvallisuusjärjestelmät ja niiden kunto	- pelastustoimen laitteet, niiden kunnossapito, tuhopolttojen estäminen
Kohteen oma turvallisuusviestintä ja -osaaminen	- vastuujao, turvallisuuskoulutus, pelastussuunnitelman jalkautus ja käytettävyys, onnettomuuksien ennaltaehkäisy, siisteys

LIITE 3 Valvontamaksut

Kemikaali- ja räjähdyslainsäädännön perusteella pelastusviranomaiselle määrätyt lupapäätökset, katsastukset ja tarkastukset

11.1	Kemikaalien teollinen käsittely ja varastointi	
	Käsittely ja varastointi (päätös ja tarkastus)	210,00 €
	Tarkastusta edellyttävät muutokset	150,00 €
	Muutokset käsittelyssä tai varastoinnissa	90,00 €
11.2	Öljylämmityslaitteisto	
	Käyttöönottotarkastus	80,00 €
11.3	Lämmينilmakehittimet ja viljankuivaamot	
	Käyttöönottotarkastus	80,00 €
11.4	Räjähdystarvikkeet	
	Ilotulitteiden myynti ja varastointi (päätös ja tarkastus)	80,00 €
	Ilotulitteiden myynti ja varastointi tarkastus	50,00 €
	Tilapäisen varastoinnin käyttöönottotarkastus (Tukes päätös)	100,00 €
11.5	Nestekaasun vähäinen tekninen käyttö, käsittely ja varastointi	
	Nestekaasun varastointi (päätös ja tarkastus)	100,00 €
	Tarkastusta edellyttävät muutokset	70,00 €
	Muutokset käsittelyssä tai varastoinnissa	60,00 €

Muut valvontatehtävät

12.1.	Asuinrakennus tai siihen rinnastettava valvonta	
	Yleinen palotarkastus	50,00 €
	Paloturvallisuuden itsearvio	maksuton
	sen perusteella tehtävä mahdollinen tarkastus	maksuton
	Jälkipalotarkastus	50,00 €
	Asiakirjavalvontana suoritettu jälkipalotarkastus	maksuton
	Pyydetty ylimääräinen palotarkastus	60,00 €
	Tarkastus rakennushankkeen aikana	
	▪ pientalo	maksuton
	▪ pelastussuunnitelmavelvolliset taloyhtiöt	80,00 €
	Perusmaksu sisältää enintään 2 tuntia kestävän varsinaisen tarkastuksen ja ylittävältä ajalta peritään 55,00 €/alkava tunti.	
12.2.	Muu valvonta	Perusmaksu
	Yleinen palotarkastus	120,00 €
	Jälkipalotarkastus	120,00 €

Asiakirjavalvontana suoritettu jälkipalotarkastus	maksuton
Pyydetty ylimääräinen palotarkastus	80,00 €
Tarkastus rakennushankkeen aikana	120,00 €
Yleisötilaisuuden palotarkastus	120,00 €

Perusmaksu sisältää enintään 2 tuntia kestäväns varsinaisen tarkastuksen ja ylittävältä ajalta peritään 55,00 €/alkava tunti.

Paloilmoittimen ERHE-laskutus

Pelastuslain (379/2011) 96§:n mukaan maksu voidaan periä tehtävästä, jonka on aiheuttanut hätäkeskukseen liitetyn paloilmoittimen toistuva erheellinen toiminta. Maksun perimisen edellytyksenä on, että paloilmoitin on aikaisemmin aiheuttanut erheellisen hälytyksen ja alueen pelastusviranomainen on kirjallisesti kehottanut kohteen omistajaa, haltijaa tai toiminnanharjoittajaa korjaamaan sen. Maksu saadaan periä kohteen omistajalta, haltijalta tai toiminnanharjoittajalta. Kymenlaakson pelastuslaitoksen toimialueella laskutetaan 906,15 €, jos samalta paloilmoittimelta on edellisen 12 kuukauden aikana tullut kolme erheellistä paloilmoitusta.

2. TURVALLISUUSVIESTINTÄSUUNNITELMA

2.1. Turvallisuusviestinnän tavoitteet ja tarkoitus

Turvallisuusviestinnän suunnitelma on laadittu ohjaamaan Kymenlaakson pelastustoimen lakisääteistä turvallisuusviestintää. Suunnitelman tarkoituksena on yhtenäistää ja tehostaa alueen turvallisuusviestinnän käytänteitä.

Turvallisuusviestintää kohdennetaan riskiperusteisesti ja se on tasapuolista alueellisesti tarkasteltuna. Turvallisuusviestintää ohjaa turvallisuusviestintäsuunnitelma, joka päivitetään vuosittain. Turvallisuusviestinnän tavoitteet tulevat suoraan pelastuslaista, alla olevan mukaisesti:

Pelastuslain 379/2011 27§:ssä säädetään, että pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan pelastustoimelle kuuluvasta:

- o ohjauksesta,
- o neuvonnasta ja
- o turvallisuusviestinnästä.

Ohjauksen, neuvonnan ja turvallisuusviestinnän tavoitteena on:

- o tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ennalta ehkäiseminen
- o varautuminen onnettomuuksien torjuntaan,
- o asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa sekä seurausten rajoittamisessa.

Sisäministeriö ja pelastuslaitosten kumppanuusverkoston turvallisuusviestinnän asiantuntijaverkosto ohjaavat turvallisuusviestintää valtakunnallisesti. Kymenlaakson pelastuslaitos on sitoutunut pelastuslaitosten kumppanuusverkoston turvallisuusviestinnän asiantuntijaryhmään. Kymenlaakson pelastuslaitoksen edustajana ryhmässä on turvallisuusviestinnästä vastaava paloinsinööri.

Pelastuslaissa säädetään erikseen kaikkia koskevista yleisistä velvoitteista (2. luku) sekä kiinteistön omistajille, haltijoille sekä toiminnanharjoittajille kuuluvista velvoitteista (3. luku). Pelastuslain 3. luvussa säädetään lisäksi omatoimisesta varautumisesta. Pelastuslaitoksen antama turvallisuusviestintä perustuu omatoimisessa varautumisessa annettavaan ohjaukseen ja neuvontaan sekä pelastuslaissa säädettyjen velvoitteiden toteuttamisessa annettavaan ohjaukseen ja neuvontaan.

Turvallisuusviestintää annetaan erillisissä tilaisuuksissa, normaalien valvontakäyntien yhteydessä sekä viestinnän keinoin.

2.2. Turvallisuusviestintä Kymenlaakson pelastuslaitoksella

2.2.1. Ote palvelutasopäätöksestä 2024-2026

Pelastustoimelle kuuluva ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä

Palvelun kuvaus ja palvelutason nykytila

Ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä kuuluvat osaksi jokaisen pelastuslaitoksen työntekijän työtehtävää. Ohjauksella ja neuvonnalla tuetaan pelastuslain velvoitteiden toteutumista. Tämä tarkoittaa alueen ihmisten, toiminnanharjoittajien ja muiden yhteisöjen ohjaamista pelastuslaissa säädettyjen velvoitteiden täyttämiseksi. Ohjausta voi olla esimerkiksi pelastussuunnitelmien ja poistumisturvallisuusselvitysten laatimisen ohjaus ja arviointi. Ohjausta ja neuvontaa toteutetaan osana normaalia valvontaa ja turvallisuusviestintää, sekä myös pelastustoiminnan yhteydessä.

Turvallisuusviestintä kohdennetaan riskiperusteisesti ja se on tasapuolista alueellisesti tarkasteltuna. Turvallisuusviestintää toteutetaan vuosittain päivittyvän turvallisuusviestintäsuunnitelman mukaisesti. Eri kohderyhmiä tavoitetaan Kymenlaakson alueella tasapuolisesti. Koordinointivastuu turvallisuusviestinnästä on turvallisuuspalvelujen paloinsinöörillä. Turvallisuusviestintään on resursoitu noin kolme henkilötyövuotta.

Pelastuslaitos, yhteistyökumppaninaan Kaakkois-Suomen pelastusalanliitto järjestää erilaisia turvallisuusviestintä- ja koulutustilaisuuksia. Turvallisuusviestintätilaisuuksia järjestävät pelastuslaitoksen työntekijät ja Kymenlaakson sopimuspalokunnat. Vuosittain erillisiä turvallisuusviestintätilaisuuksia järjestetään keskimäärin yli 400 ja niihin osallistuu noin 38.000 henkilöä. Eri turvallisuusviestinnän keinoin tavoitetaan jopa noin 20 % kymenlaaksolaisista.

Neuvontaa pelastuslaitos antaa muun muassa toimimisesta hätätilanteessa. Neuvonnan tueksi on laadittu erilaisia graafisia julkaisuja ja ohjeita, mitkä ovat saatavilla myös digitaalisena versiona.

Pelastuslaitos seuraa jatkuvasti paikallisia onnettomuusuhkia ja reagoi niihin soveltuvin turvallisuusviestinnän keinoin tukeakseen kymenlaaksolaisten omatoimista onnettomuuksiin varautumista.

Pelastuslaitos osallistuu vuosittain valtakunnallisiin turvallisuusviestintäkampanjoihin. Merkittävimmät kampanjat Kymenlaaksossa ovat peruskoulun 8. luokkalaisille suunnattu NouHätä! -kampanja sekä toisen asteen opiskelijoille suunnattu Punainen Liitu. Näiden lisäksi osallistumme vuosittain järjestettäviin Päivä paloasemalla ja 112-päivä kampanjoihin.

Tavoitteet ja tarpeen arviointi

Pelastuslaitos huolehtii alueellaan pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä, jolla tuetaan asiakkaidemme turvallisuuden parantamista, onnettomuuksien ennalta ehkäisyä ja onnettomuusvaikutusten vähentämistä.

Turvallisuusviestintää tehdään monikanavaisesti ja siinä hyödynnetään digitaalisia palveluita. Ohjauksella, neuvonnalla ja turvallisuusviestinnällä mahdollistetaan kansalaistaitojen sekä turvallisuusosaamisen kehittyminen elämänkaaren kaikissa vaiheissa ja toimintaympäristöissä.

Turvallisuusviestintäsuunnitelma ohjaa pelastuslaitoksen turvallisuusviestintää ja suunnitelma tarkastetaan vuosittain. Turvallisuusviestintäsuunnitelma ohjaa yksityiskohtaisempia tavoitteita ja siinä asetetaan toteutustavat eri kohderyhmille. Tavoitteena on turvallisuusviestinnän kohdistaminen vaikuttavasti ja alueellisesti tasapuolisesti. Turvallisuusviestinnän tulisi olla osana kaikkea viestintää ja näkyä enemmän pelastuslaitoksen ulkoisessa viestinnässä. Turvallisuusviestintää tehdään monikanavaisesti ja siinä hyödynnetään enemmän digitaalisia palveluita.

Turvallisuusviestinnällä mahdollistetaan kansalaistaitojen ja turvallisuusosaamisen kehittyminen elämänkaaren kaikissa vaiheissa ja toimintaympäristöissä. Pelastuslaitos pyrkii tapaamaan jokaisen alueella asuvan lapsen ja nuoren 4 kertaa ennen kuin he täyttävät 25 vuotta.

Ohjauksen, neuvonnan ja turvallisuusviestinnän tavoitteena on, että pelastussuunnitelmat ja poistumisturvallisuusselvitykset ovat ajan tasalla ja niiden mukaista toimintaa harjoitellaan. Pelastustoimen laitteet ovat tarkoituksenmukaisia ja laitteiden kunnossapito on ennakoivaa. Lakisääteiset harjoitukset toteutetaan yhdessä toiminnanharjoittajien ja eri viranomaisten kanssa ja ne osaltaan toteuttavat pelastusviranomaiselle säädettyä ohjausvelvoitetta.

Aluevaltuuston päätös palvelun palvelutasosta

Pelastuslaitos edistää, tukee ja seuraa pelastuslain velvoitteiden toteutumista.

Ohjaus ja neuvonta ovat erillistä toimintaa sekä osana turvallisuusviestintää, että normaalia valvontatoimintaa. Ohjauksella parannetaan turvallisuutta, ennaltaehkäistään onnettomuuksia ja vähennetään tapahtuneita onnettomuusvahinkoja.

Turvallisuusviestinnän palveluja tuotetaan riskianalyysin perusteella, erillisen vuosittain päivitetävän turvallisuusviestintäsuunnitelman mukaisesti.

Turvallisuusviestintäsuunnitelmassa huomioidaan vaikuttavuus ja eri asiakasryhmien tarpeet.

Työhön varataan noin 3 htv:tä.

Palvelutason kehittämistarve

Ohjauksen, neuvonnan ja turvallisuusviestinnän kehittämistarpeena on entistä nopeampi reagointi ajankohtaisiin ilmiöihin, kuten vaikkapa ala-asteikäisten lasten luvattomaan tulenkäyttöön ennalta ehkäisevästi. Samalla saataisiin luonnollinen jatkumo lasten ja nuorten "turvallisuusviestintäpolkuun" aina päiväkodista toisen asteen koulutukseen asti. Lisäksi nopealla reagoinnilla vahvistetaan ohjauksen, neuvonnan ja turvallisuusviestinnän vaikuttavuutta.

Turvallisuusviestintää suuronnettomuuskohteisiin tulee jatkaa huomioiden erityisesti kohteiden omatoiminen varautuminen, yhteistoiminta ja onnettomuuksien vaikutusten rajaaminen. Lisäksi turvallisuusviestinnässä tulee kiinnittää huomiota teknologian kehitykseen ja sen vaikutuksiin onnettomuuskehityksessä, esim. teollisuudessa ja liikenteessä.

2.3. Resurssit

Turvallisuusviestintää ovat pelastuslain nojalla velvollisia antamaan pelastuslaitoksen kaikki viranhaltijat yhtenä keskeisenä virkatehtävänä. Turvallisuusviestintään käytettävästä henkilöstöresurssista sekä operatiivisen kaluston käytöstä päättää sen tulosalueen päällikkö, johon resurssin tai kaluston käyttö kohdistuu.

Turvallisuusviestinnän kustannusvaikutus vuosittain Kymenlaakson pelastuslaitoksella on noin 200 000 euroa, sisältäen noin 3 henkilötyövuotta. Turvallisuusviestinnän koordinoinnista vastaa turvallisuuspalveluiden paloinsinööri.

Turvallisuuspalveluiden tulosalueella on nimetty turvallisuusviestinnän kehittämisryhmä, jonka tehtävänä on vastata muun muassa:

- turvallisuusviestinnän materiaaleista (koulutusmateriaali, jaettava materiaali ym.)
- turvallisuusviestinnän kouluttajien perehdyttämisestä
- turvallisuusviestinnän kampanjoiden organisointivastuu
- turvallisuusviestinnän kehittämisestä

Turvallisuusviestinnän kehittämisryhmään kuuluvat:

- Eero Valojää, paloinsinööri
- Jari Teva, palotarkastaja
- Edvard Hartikainen, palotarkastaja
- Juha Freyborg, vs. palotarkastaja
- Petra Mutanen, vs. palotarkastaja

Turvallisuusviestintä kuuluu osaksi onnettomuuksien ehkäisyn tehtäviä. Kohteen vastuutarkastaja valvoo, että valvontakohteidensa (kts. taulukko 3) henkilöstö harjoittelee säännöllisesti poistumista sekä sisälle suojautumista.

Turvallisuusviestintä kuuluu osaksi myös pelastustoiminnan tulosalueen työntekijän tehtäviin. Tulosalueiden välillä on sovittu, että palomestarit vastaavat vuosittain yhteensä 48 turvallisuusviestintätilaisuuden järjestämisestä. Määrä jakautuu puoliksi eteläisen ja pohjoisen toimialueen välillä.

Sopimuspalokunnat osallistuvat turvallisuusviestintätyöhön palokuntasopimuksen mukaisesti ja pelastuslaitoksen kanssa sovittujen toimintamenetelmien mukaan. Sopimuspalokuntien turvallisuusviestintää ohjaa tämän suunnitelman lisäksi laadittu sopimuspalokuntien turvallisuusviestintä- ja viestintäohje. Sopimuspalokunnille annetaan tarpeen mukaan perehdytystä turvallisuusviestinnän toteuttamiseen. Vuoden 2025 aikana sopimuspalokunnille järjestetään Teams- koulutus turvallisuusviestinnästä.

Kymenlaakson pelastuslaitos on tehnyt Kaakkois-Suomen Pelastusalanliitto ry:n (Kaspeli) kanssa sopimuksen turvallisuusviestinnästä Kymenlaakson alueella. Kaspelin tekemä turvallisuusviestintätyö perustuu yhdessä sovittuihin käytäntöihin. Kaspeli järjestää mm. seuraavanlaisia koulutuksia:

- Asuinkiinteistön turvallisuus -kurssi
- Väestönsuojan hoitaja -kurssi työpaikoille
- Erilaiset paloteknisten laitteistojen hoitajan -kurssit (SPEK)
- Tulityökorttikoulutukset
- Alkusammutuskoulutukset
- Hätäensiapu -kurssit

Kaspeli on myös mukana järjestämässä valtakunnallista NouHätä! -aluekilpailua keväisin. NouHätä! Aluekilpailu järjestetään 19.3.2025 Etelä-Karjalan alueella, päävastuullisena toteuttajana on Etelä-Karjalan pelastuslaitos.

2.4. Perehdyttäminen

Uusien työntekijöiden turvallisuusviestinnän perehdyttämisestä vastaa turvallisuusviestinnästä vastaava paloinsinööri. Turvallisuusviestinnän perehdytys pidetään työntekijöille, jotka osallistuvat työnsä puolesta turvallisuusviestinnän toteuttamiseen aktiivisesti. Perehdytyksessä käydään läpi turvallisuusviestintäsuunnitelman lisäksi koulutustilaisuuden järjestäminen, työturvallisuus sekä käytettävät välineet ja materiaalit. Perehdyttämisen toteutukseen osallistuu tarvittaessa myös muut pelastuslaitoksen työntekijät turvallisuusviestinnän tiimin lisäksi. Perehdytyksen toteuttamisesta sovitaan perehdytettävän kanssa henkilökohtaisesti.

2.5. Kalusto ja materiaali

Kymenlaakson pelastuslaitoksella on käytettävissä erilaista materiaalia turvallisuusviestinnän tarpeisiin:

- alkusammutusperäkärryt 2kpl (uusittu 2023); eteläinen ja pohjoinen alue
- harjoituskäsisammuttimet; täyttö Kouvola ja Malminki
- yhteensä 4 kpl lasten potkupaloautoja
- sähköinen materiaali R-asemalla, Turvallisuusviestintä -kansiossa
- erilaiset painotuotteet

- pr-tavara; heijastimet yms. jaettava materiaali kausittain vaihtelevasti

2.6. Turvallisuusviestinnän kohderyhmät ja tavoitteet

Turvallisuusviestinnän kohderyhmät ja tavoitteet on esitetty alapuolella olevassa taulukossa. Vuodelle 2025 pelastuslaitos on arvioinut kohderyhmiä uudelleen ja kohderyhmät on esitetty alapuoleisessa taulukossa. Edellisen vuoden tapaan pelastuslaitos on sopinut Kymenlaakson hyvinvointialueen riskienhallintaosaston kanssa hyvinvointialueen sisäisten turvallisuuskoulutusten järjestämisestä. Pelastuslaitos on varautunut pitämään 10 alkusammutusharjoitusta hyvinvointialueen hoivalaitosten henkilökunnalle Kymenlaakson alueella. Tämän lisäksi pelastuslaitos järjestää yhteistyössä Hyvinvointialueen riskienhallintaosaston kanssa paloturvallisuusluennot sairaalan henkilökunnalle. Pelastuslaitos varautuu pitämään lisäksi kuusi turvallisuusluentoa hoitolaitosten henkilökunnalle. Kaikista koulutuksista sovitaan erikseen hyvinvointialueen riskienhallintaosaston kanssa.

2.6.1. Vuosittaiset kampanjat

112-päivä on valtakunnallinen tempaus, jonka tavoitteena on kiinnittää suomalaisten huomio arjen turvallisuuteen ja sen parantamiseen. Päivä on 11. helmikuuta. Kymenlaakson pelastuslaitos järjestää kyseisenä päivänä tapahtumat Kouvolan paloasemalla sekä Satama-areenalla. Tapahtumien tavoitteena on esitellä alueen väestölle pelastuslaitoksen toimintaa sekä kalustoa. Tämän lisäksi tapahtumissa annetaan ohjausta paloturvallisuuteen liittyvissä asioissa. Vuoden 2025 tapahtumissa painotetaan kodin paloturvallisuutta ja pientalojen paloturvallisuuden itsearviointia ja sen merkitystä.

NouHätä! on 7.–9.-luokkalaisille suunnattu valtakunnallinen pelastustaito kampanja. Kampanjan tarkoituksena on parantaa oppilaiden tietoja ja taitoja onnettomuustilanteiden varalle, esimerkiksi miten sammutetaan uhkaava tulipalon alku tai autetaan onnettomuudessa loukkaantunutta. Oppilaita opetetaan myös ennakoimaan riskejä ja tekemään olosuhteet turvallisiksi, ettei tapaturmia ja onnettomuuksia sattuisi.

Pelastuslaitos järjestää jokaiselle NouHätä!-kampanjaan osallistuvalla koululla 45–60 minuutin turvallisuusoppitunnin, jossa käsitellään kampanjan keskeisiä aihealueita. Lisäksi aluekilpailuun valitut koulut osallistuvat perehdytyspäivään, jossa harjoitellaan toimimista onnettomuustilanteissa rastitehtävien avulla. Finaaliin etenevä joukkue saa vielä toisen käytännön harjoittelupäivän.

NouHätä!-kilpailuaikataulut

Digitaalinen alkukarsinta 22.1.2025 – 12.2.2025

Aluekilpailu keskiviikkona 19.3.2025

Loppukilpailu torstaina 24.4.2025

Punainen liitu on 18 vuotta täyttävälle/ - täyttäneille suunnattu liikenneturvallisuuteen keskittyvä kampanja. Kampanjan tarkoituksena on parantaa nuorten liikenneturvallisuuskäyttäytymistä. Esitykset toteutetaan yhteistyössä Liikenneturvan, Kaakkois-Suomen poliisin ja Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa. Tapahtuman koordinoinnista vastaa Liikenneturva ja Kymenlaakson pelastuslaitos. Vuoden 2025 aikana esitykset järjestetään seuraavasti:

Kotka, 2 esitystä: 7.4.2025

Hamina, 2 esitystä: 8.4.2025

Kouvola, 2 esitystä: 24.11.2025

Pelastuslaitos osallistuu paloturvallisuusviikkoon sosiaalisessa mediassa. Kymenlaakson sopimuspalokunnilla on mahdollisuus järjestää avoimet ovet tapahtuma paloturvallisuusviikon päättävän päivä paloasemalla tapahtuman aikana.

Edellä mainittujen kampanjoiden lisäksi pelastuslaitos osallistuu myös muihin valtakunnallisiin kampanjoihin esimerkiksi sosiaalisen median kautta.

2.7. Turvallisuusviestinnässä kehitettäviä asioita 2025

Vuoden 2025 aikana turvallisuusviestinnässä jatketaan aktiivisella otteella edellisten vuosien tapaan. Toiminnan kehittämisessä vuodelle 2025 on asetettu yhdeksi suureksi tavoitteeksi yhteistyö sopimuspalokuntien kanssa sekä turvallisuusviestinnän tarkempi arviointi palautteen sekä omavalvonnan avulla.

Tulevan vuoden aikana tavoitteena on, että turvallisuusviestintä liitetään osaksi omavalvontaa ja omavalvontajärjestelmään (KAHVA) lisätään mittarit turvallisuusviestinnästä. Tällä pyritään tehostamaan turvallisuusviestinnän seuranta ja raportointia.

Edellisten vuosien aikana turvallisuusviestinnän tilaisuuksista ei ole kerätty systemaattisesti palautetta. Vuoden 2025 aikana pyrimme ottamaan käyttöön palautteenanto kanavan, missä koulutuksiin tai tapahtumiin osallistujilla on mahdollisuus antaa positiivista sekä rakentavaa palautetta koulutuksistamme ja tapahtumistamme. Tämä on yksi tärkeä keino löytää kehitettäviä asioita toiminnastamme.

Turvallisuusviestinnän perehdyttämisen materiaalia on kehitetty vuoden 2024 aikana. Vuoden 2025 aikana perehdytysmateriaalit ovat tarkoitus viedä hyvinvointialueen perehdytysohjelma Introon. Intron avulla perehdyttämiseen syntyy selkeä rakenne ja tämä tekee perehdyttämisestä tehokasta.

2.8. Turvallisuusviestinnän vaikuttavuus

Kaikki turvallisuusviestintätilaisuudet merkitään Pronto-tietokantaan.

Sopimuspalokunnat ilmoittavat tilaisuudet pelastuslaitoksen yhteyshenkilöille, jotka kirjaavat sopimuspalokuntien pitämät turvallisuusviestintätilaisuudet Pronto-tietokantaan. Pelastuslaitoksen viranhaltijat vastaavat itse omien turvallisuusviestintätilaisuuksien kirjaamisesta.

Turvallisuusviestintää koordinoiva paloinsinööri seuraa raportointia koko pelastuslaitoksen alueella toimintavuoden aikana.

Turvallisuusviestinnän vaikuttavuutta on hankalaa mitata konkreettisesti. Yksi seurantamittari voidaan ajatella olevan tapahtuneet onnettomuudet ja ihmisten toimiminen onnettomuustilanteissa. Turvallisuusviestinnän vaikutuksesta estyneitä onnettomuusmääriä ei voida mitata oikeastaan ollenkaan, mutta toimimista onnettomuustilanteissa sen sijaan voidaan. Palautekanava tähän olisi se, että hälytystehtävällä pelastustoimintaa johtava pelastustoiminnan johtaja antaisi palautteen sekä kohteeseen, että turvallisuusviestintää koordinoivalle paloinsinöörille.

Yksittäisen turvallisuusviestinnän teemojen tutkiminen on mahdollista, mutta aihe pitää rajata riittävän suppeaksi. Esimerkkinä tästä on Kymenlaakson pelastuslaitoksella tehty kerrostalojen poistumistarraprojekti.

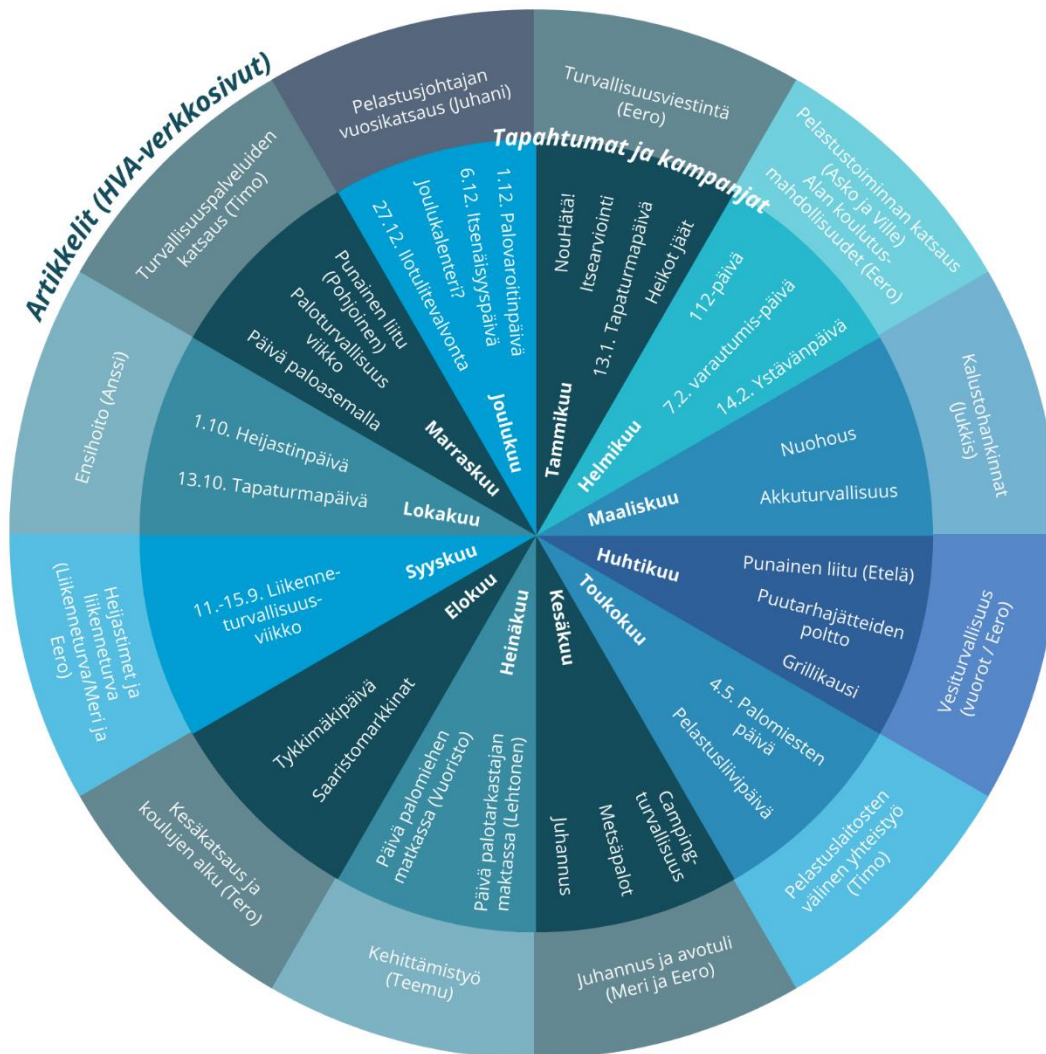
Turvallisuusviestinnän laji	Kohderyhmä	Tilaisuus / kampanja	Tavoite 2025
Turvallisuusviestintätilaisuudet, lähi- ja etätoteutus tarvittaessa	päiväkotiryhmät, päiväkodin työntekijät	paloautoesittely, poistumisharjoitus, päiväkodin paloturvallisuus, pelastussuunnitelma, sisälle suojautuminen	tavoitetaan 1/3 päiväkodeista (kaikki 3v syklissä)
	peruskoulut 1-6lk, koulujen henkilökunta	poistumisharjoitukset, koulun paloturvallisuus, pelastussuunnitelma, sisälle suojautuminen	järjestetään pyynnöstä (27 peruskoulua)
	peruskoulut 7-9lk ja toisen asteen oppilaitokset	opinnohjaajien kautta: alan esittely	järjestetään pyynnöstä (26 yläkoulua)
	hoitolaitosten henkilökunta	paloturvallisuuskoulutus kokonaisuudessaan; tulipalojen ennalta ehkäisy, toimiminen onnettomuustilanteissa, alkusammutus	järjestetään enintään 20 tilaisuutta, Koulutukset sovitaan HVA riskienhallinnan kanssa
	ammattikorkeakoulu	paloturvallisuuskoulutus kokonaisuudessaan; tulipalojen ennalta ehkäisy, paloriski-ilmoitus, toimiminen onnettomuustilanteissa, alkusammutus	tarjotaan oppilaitoksille, järjestetään pyynnöstä (yhteyshenkilöiden selvitys)
	Yksityiset hoitolaitokset ja niihin rinnastettavat toimipaikat	paloturvallisuuskoulutus kokonaisuudessaan; tulipalojen ennalta ehkäisy, toimiminen onnettomuustilanteissa, alkusammutus	järjestetään pyynnöstä
	Ikäihmiset	turvallisuusluennot ja keskustelut	järjestetään pyynnöstä tavoitteena järjestää vähintään 10 luentoa.
Vuosittaisten turvallisuusviestintä -kampanjoiden kautta tavoitettavat kohderyhmät	8.-luokkalaiset	NouHätä! -kampanja vuosittain	26 koulua, kaikki kasiluokat tavoitetaan
	lukiolaiset ja ammattikoululaiset	Punainen Liitu! -kampanja vuosittain	tavoitetaan kaikki toisen asteen 2. vuoden

			kurssit/luokat, 6 tilaisuutta
	Suuri yleisö	Päivä Paloasemalla	Sopimuspalokunnat osallistuvat tapahtuman järjestämiseen
	Suuri yleisö	112-Päivä	Järjestetään vuosittain Eteläisellä- sekä pohjoisella toimialueella. Osa sopimuspalokunnista osallistuu kampanjaan.
Yleisötapahtumat	Suuri yleisö	Pelastustoimen esittely erilaisissa tapahtumissa, teemat tapahtuman luonteen mukaisesti	osallistuminen pyyntöjen mukaan, pääsääntöisesti sopimuspalokunnat

Mediaviestinnän keinoin tavoitettavat kohderyhmät	Kohderyhmä	Tilaisuus/kampanja	Tavoite 2022
	nuoret	Instagram, Facebook, verkkosivut	julkaisut vuosikellon mukaisesti
	työssäkäyvät	Instagram, Facebook, LinkedIn, verkkosivut	julkaisut vuosikellon mukaisesti
	eläkeläiset	Facebook, verkkosivut	julkaisut vuosikellon mukaisesti
	sidosryhmät	Instagram, Facebook, LinkedIn, verkkosivut	julkaisut vuosikellon mukaisesti

2.9. Ohjeelliset vuosikellot

2.9.1. Turvallisuusviestinnän ja viestinnän ohjeellinen vuosikello

Vuosikellossa on mainittuna vakiintuneet vuosittaiset tapahtumat ja tilaisuudet, joissa pelastuslaitos on ollut mukana tai järjestänyt itse. Mainittujen tapahtumien lisäksi järjestetään pienempiä turvallisuusviestintätilaisuuksia, muun muassa hoitolaitosten turvallisuusviestintää, ympärivuotisesti.

2.9.2. Vuosikellon sisältö ja viestintä tarpeet

NouHätä!	○ Koulujen kontaktointi ○ Some julkaisu (aluekilpailu+finaali) ○ Oppituntien sopiminen ja pitäminen
112-päivä	○ Yhteistyötahojen kontaktointi ○ Tapahtuman mainostaminen (some, ulkoinen media, sähköposti koulut/päiväkodit, verkkosivut artikkeli)
Punainen Liitu	○ Koulujen kontaktointi ○ Yhteistyö Liikenneturvan kanssa ○ Esityspaikkojen varaaminen (vuosi ennen tapahtumaa) ○ Esiintyjien varmistaminen
Paloturvallisuusviikko	○ Viikon jokaisena päivänä turvallisuusaiheinen julkaisu sosiaaliseen mediaan
My Day	○ Myday sopiminen ○ Vuoden aikana pelastajan, palotarkastajan, palomestarin
Henkilökuvat/haastattelut	○ Haastateltavien henkilöiden kontaktointi ○ Aiheet: Pelastuslain muutokset, uratarina, koulutusmahdollisuudet, vuosikatsaus

2.10. Hinnoittelu

Kymenlaakson pelastuslaitoksella on voimassa oleva päätös asiakasmaksuista. Päätöksestä voidaan poiketa viranhaltijapäätöksellä.

Pelastusviranomaiselta tilattu turvallisuuskoulutus on maksullista pois lukien hyvinvointialueen tai hyvinvointialueen kanssa sopimuksen laatineet hoitolaitokset, koulut ja päiväkodit.

5 Koulutuspaketit

5.1	Alkusammutusharjoitus * sisältää: suojaus, peite ja sammutteet	23,00 € /oppilas
5.2	Alkusammutuskoulutus * sisältää: yhden oppitunnin teoriaa ja käytännön alkusammutusharjoituksen tarvittavine materiaaleineen	30,00 € /oppilas
5.3	Turvallisuuskoulutus yrityksille * sisältää: asiakkaan kanssa räätälöidyn koulutuspaketin, joka voi sisältää sekä teoriaa, että käytännön koulutusta tarvittavine materiaaleineen	15,00 € / h / oppilas

6 Sammuttimet

6.1	Käsisammutin 6 - 12 kg	30,00 €/vrk
6.2	Sankoruisku ja sammutuspeite	10,00 €/vrk

Tapahtumaturvallisuus

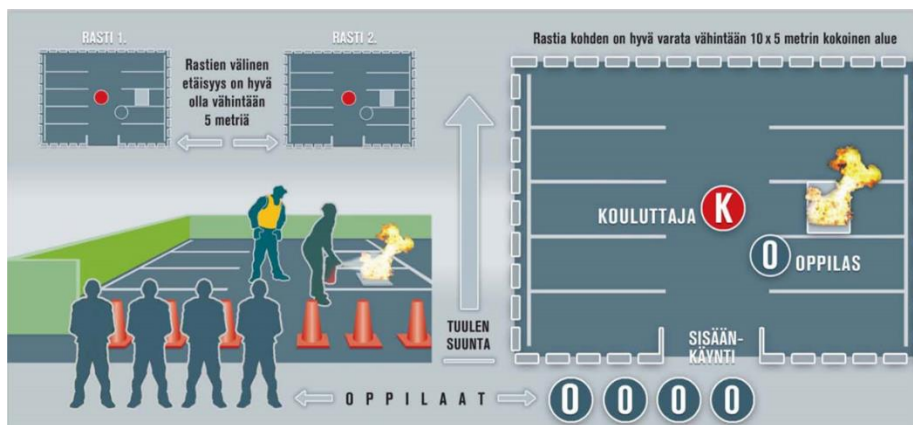
Vaikka pelastustoimella ei olisi tapahtumassa turvallisuuspäivystysvastuuta, on messuille ja yleisötapahtumiin osallistuttaessa pelastuslaitoksen toimipisteessä oltava aina mukana:

- ensiapulaukku
- Alkusammutusvälineet (vähintään 6kg käsisammutin)
- defibrillaattori

Tapahtuman/koulutuksen vastuuhenkilö huolehtii, että kyseiset välineet ovat saatavilla ja toimintakuntoisia.

Alkusammutuskoulutuksissa turvallisuusviestinnästä vastaava paloinsinööri nimeää aina vastuu kouluttajan. Vastuu kouluttaja huolehtii, että koulutuksen toteuttamiseen on varattu riittävästi henkilöstöä. Tämän lisäksi hän vastaa, että koulutuspaikalla harjoitus on toteutettu turvallisesti. Koulutuksen toteuttamisessa on huomioitava seuraavat turvallisuuteen vaikuttavat asiat:

- harjoituspaikan maaperä (mieluiten palamaton alusta)
- harjoituspaikka rajattu
- laitteet toimivat valmistajan ohjeiden mukaan
- koulutettaville henkilöille on kerrottu yleiset turvallisuusohjeet
 - koulutukseen osallistuvilla ei saa olla huivia, laukkuja tai muita somisteita, joiden on mahdollista päästä kosketuksiin harjoituksessa käytettävän liekinkehittimen tai kattilan kanssa.
 - Koulutettaville on varattu suojakäsineitä
- Kouluttajat ovat sopineet vastuualueet
- Ennen koulutettavien suorituksia kouluttaja näyttää esimerkkisuoritteet ja kertoo, mistä harjoitussuorite alkaa ja mihin toimenpiteeseen päättyy

Ilmoitus pelastuslaitoksen järjestämästä alkusammutusharjoituksesta

Kymenlaakson pelastuslaitos tulee järjestämään tiloissanne (XX.XX.2025) alkusammutusharjoituksen kello XX:XX-XX:XX välisenä aikana.

Harjoituksen yhteyshenkilö: Etu Sukunimi, titteli, p. 044- 702 XXX

Alkusammutuskoulutuksessa tavoitteena on auttaa koulutettavia voittamaan mahdollinen liekkipelkonsa ja opettaa heille oikeat toimintamallit alkusammutusvälineitä käytettäessä. Tavoitteena on, että osallistujat osaavat aloittaa alkusammutuksen turvallisesti tulipalon sattuessa ja tunnistavat erilaiset käsisammuttimet sekä tietävät niiden käyttökohteita.

Alkusammutuskoulutuksessa käsitellään sammuttimien ja sammutuspeitteen käyttö. Sammuttimilla sammutetaan allaspalo, peitteellä sammutetaan esim. kattilapalo. Mahdollisuuksien ja aikataulun mukaan harjoituksessa käydään läpi myös pikapalopostin toiminta.

Jotta harjoitus saadaan toteutettua mahdollisimman turvallisesti ja sujuvasti pyydämme teitä varmistamaan, että seuraavat asiat ovat kunnossa sekä henkilökunnan tiedossa:

- Alkusammutusharjoitukselle on varattu riittävästi tilaa. Harjoituksen toteutuspaikaksi soveltuvat esimerkiksi parkkipaikat tai hiekkakentät
- Koulutukseen osallistuvilla henkilöillä ei saa olla kaulassa kaulahuiveja tai käsilaukkuja. Pitkät hiukset on myös hyvä laittaa kiinni. Tällä varmistetaan, että hiukset eivät pääse kosketuksiin tulen kanssa.
- Huomioikaa, että pelastuslaitoksen järjestämät alkusammutusharjoitukset järjestetään lähtökohtaisesti suomen kielellä. Mikäli kohteen työntekijät tarvitsevat koulutuksessa toista kieltä, on kohteen järjestettävä harjoitukseen tulkkauspalvelu. Harjoituksessa on tärkeää, että jokainen ymmärtää harjoituksen sisällön. Tällöin koulutus saadaan toteutettua turvallisesti ohjeiden mukaan.
- Pelastuslaitos ei vastaa harjoituksessa likaantuneista tai rikkoutuneista vaatteista tai muusta henkilökohtaisesta omaisuudesta.